

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, RUGSĖJO – SEPTEMBER 14, 2019 • Vol. CX NR. 108

Kaina 2 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-13-2019

ŠIAME NUMERYJE:

Susipažinkime: AF generalinė sekretorė Lauryna Jodko – 6 psl.

Atmintyje atgijusi 1977-ųjų vasara – 10 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

T. Veclovas rankose – jo jaunystės fotografija, rasta „Draugo“ redakcijoje. Akimirką įamžina G. Michnevičiūtė.

M. Kvietkauskas įteikia medalį „Draugui“, jį priima vyr. redaktorė R. Lapas.

Ministro viešnagė Čikagoje

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Šią savaitę baigėsi Lietuvos Respublikos kultūros ministro Mindaugo Kvietkausko viešnagė JAV. Dalis jo vizito laiko buvo skirta Čikagai. Antradienį, rugsėjo 10 dieną lankydamasis „Draugo“ redakcijoje, ministras sakė, jog vienas iš jo vizito tikslų buvo susitikti su tautiečiais svarbiausiose Lietuvių Bendruomenės institucijose, pasikalbėti, suprasti jų poreikius, prob-

lemas ir pagalvoti, kaip būtų galima geriau bendradarbiauti.

Į „Draugą“ M. Kvietkauskas atvyko kartu su šioje kelionėje jį lydėjusia patarėja Gabija Čepulionyte, taip pat LR kultūros atašė JAV Gražina Michnevičiūtė. Kiek vėliau atvyko ir prie visų prisijungė LR generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius, kuris į redakciją atlydėjo dar vieną ypatingą svečią – poetą Tomą Venclovą.

– 3 psl.

Maironio mokykloje – 60-tas rugsėjis

Generalinis konsulas Mantvydas Bekešius naujų mokslo metų atidarymo šventėje rado laiko pasikalbėti su mažaisiais mokinukais. Laimos Smilgytės nuotr.

LAIMA SMILGYTĖ

Nuo 10 iki 700 mokinių

Praėjusį penktadienį ir šeštadienį Pasaulio lietuvių centre įsikūrusi Maironio liuanistinė mokykla (MLM) po vasaros atostogų vėl prisipildė mokinių klegesio. Didžiausioje JAV lietuviškoje mokykloje prasidėjo nauji mokslo metai. Ir ne bet kokie, o ypatingi – mokykla šį rudens mini 60 metų jubiliejų.

Prieš 6 dešimtmečius mokyklos įkūrėja, vedėja ir ilgametė mokytoja Ona Abromaitienė, į savo namus sukvietusi pirmuosius 10 mokinių, tikriausiai nė nenumanė, kad mokykla taip išaugs. Šiais mokslo metais MLM penktadienio ir šeštadienio pamainose mokysis kiek daugiau nei 700 mokinių, o mokykloje dirbs beveik 100 darbuotojų. „Būti šios mokyklos dalimi man yra didžiulė garbė. Jau 8-tas rugsėjis, kai esu MLM direktorė. Kiekviena mokslo metų pradžia yra džiugi, bet šiuos mokslo metus pradėdame ypatingai šventiškai, nes minime tokią gražią mokyklos sukaktį – 60 metų jubiliejų. Mes buvome, esame ir būsimė“, – pakiliai nusiteikusi sakė mokyklos direktorė Goda Misiūnienė.

– 4 psl.

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

GANYTOJO ŽODIS

Dievas ieško mūsų

KUN. ALGIS BANIULIS SJ

Ar visi gerai pažįstame Dievą? Sakyti „taip“ nebūtų teisinga. Dievo nepažįsta ne vien šios kartos žmonės. Tai sena problema, ji egzistuoja tiek seniai, kiek egzistuoja pati žmonija. Visiškai Dievą pažinsime tik tada, kai išvysime Jį savo akimis, arba tada, kai iškeliausime iš šio pasaulio. Jėzaus atėjimas į žemę ir buvo vienas iš tikslų, kad mes geriau galėtume pažinti Dievą, o pažinę – galėtume iš jo mokytis gyventi.

Dvidešimt ketvirtą eilinį sekmadienį klausydamiesi ar skaitydami tam sekmadieniui skirtą Evangeliją, gauname gerą pamoką apie Dievą. Evangelija prasideda žodžiais: *Pas Jėzų rinkdavosi visokie muitininkai ir nusidėjėliai jo žodžių pasiklausyti. O Fariziejai ir Rašto aiškintojai murmėdavo, sakydami: „Šitas priima nusidėjėlius ir su jais valgo“.*

Fariziejų priekaištai ir murmėjimas sudarė galimybę Jėzui pasakyti net tris palyginimus, kuriuose išryškinamas Dievo gailestingumas nusidėjėliams. Jėzus palyginimuose išaiškina, kad Dievas myli visus, net nusidėjėlius. Tai liudijama pirmame palyginime, kur Dievas pats eina paklydusio ieškoti. Suradęs pasimetusį ir išsigandusį paklydėlį, Dievas su meile jį paima. Džiaugsmas kyla iš to, kad surado ir galėjo išgelbėti nusidėjėlį. Per Kristaus palyginimus Dievas sušvinta gailestingumu. Dažnai mes, žmonės, išivaizduojame Dievą kaip pasyvų, kenčiantį ant kryžiaus dėl mūsų nuodėmingumo ir laukiantį, kada ateisime paprašyti jo pagalbos. Tai klaidingas supratimas, kurį šios dienos Evangelijoje paneigia Kristus. Iš pasakyto palyginimo apie paklydusią avį matome, kad Dievas aktyviai veikia, kaip rūpestingas ganytojas pats eina ieškoti ir gelbėti.

Ar tai nepaliudija Jėzaus gimimas ir atėjimas į šį nuodėmingą pasaulį? Ko Jis atėjo? Atėjo gelbėti, nes matė mus, išpynusius žemės brūzgynuose. Nesvarbu, kad rado piktų žmonių, kurie jį nukryžiuvo. Jis net ant kryžiaus meldėsi už pasiklydusius, sakydamas: *Tėve, atleisk jiems, nes jie nežino, ką darą.* Dievas ir toliau stropiai ieško paklydusių, taip stropiai, kaip antrajame šio sekmadienio Evangelijos palyginime vargšė moteris ieškojo pamestos drachmos. O kaip vaizdžiai parodytas moters džiaugsmas suradus pamestą

vertybę. *Radusi ji susivadina drauges bei kaimynes ir sako: „Džiaukitės su manimi, nes radau drachmą, kurią buvau pametusi“.* Jėzus pabrėžia, kad *šitaip džiaugiasi Dievo angelai dėl vieno atsisvertusio nusidėjėlio* (Lk 15, 9–10).

Dievas dabar kviečia mus visus, nes esame Jo įkurtos Bažnyčios nariai, tęsti Jėzaus pradėtą misiją žemėje. Jėzus kviečia pasirūpinti kitais žmonėmis, juos padrašinti keltis ir eiti prie Dievo, kuris laukia kiekvieno, kad galėtų jį apkabinti, atleisti nuodėmes ir sustiprinti. Rusų rašytojo Fiodoro Dostojevskio dukra pasakojo savo vaikystės išgyvenimą, kuris paliko jai neišdildomą įspūdį. Rašytojas Dostojeviskis, pajutęs gyvenimo pabaigą, paėmė ją už rankos ir paprašė mamos paskaityti šv. Luko Evangelijos 15 skyrių. Užmerkтомis akimis įdėmiai klausėsi, o vėliau pasakė: „Vaikai, niekuomet nepamirškite to, ką girdėjote. Visada pasitikėkite Dievu ir niekuomet neabejokite jo atleidimu“. Tai buvo skaitoma

ta pati Evangelijos ištrauka, kuri skaitoma bažnyčiose šiandien. Joje rašoma apie paklydusį sūnų, kurio tėvas ilgai ir sielvartingai laukė. Pagaliau sūnus, ištaškęs tėvo duotą turtą, ryžosi grįžti į namus ir prašytis, kad tėvas jį priimtų bent samdiniu. Vietoj priekaištų ir barimo, paklydėlis pajuto mylinčio tėvo apkabinimą.

Šiandien bažnyčiose skaitomos trys parabolės, siekiančios atverti mūsų širdis Dievui ir jo gailestingumui. Visose kartojamas Dievo džiaugsmo motyvas suradus pasiklydusį. Jis džiaugiasi kiekvienu surastu paklydėliu ir kviečia draugus bei kaimynus sakydamas: *Džiaukitės drauge su manimi.* Taip pat, kaip ta moteris, radusi pamestą drachmą, susivadina drauges ir kaimynus džiaugtis drauge. Sugrįžus sūnui palaidūnui, tėvas kviečia visus džiaugtis, puotauti, linksmintis. Šiais trim palyginimais Jėzus parodo Dievo Meilę ir nori atverti mūsų širdis pasitikėti Dievo gailestingumu, pri-

imti gailestingumą ir jį sleisti. Kas kart kam nors sugrįžus į darną su Dievu, džiaugiasi visa kūriniųja. Džiaukimės kartu su Dievu, kuris kūrė gerą žmogų, vėliau siuntė savo Sūnų padėti paklydusiems. Kaip nesidžiaugti, kai turime mus mylintį ir klystantiems atleidžiantį ir nepaprastai gailestingą Dievą.

Mintys apie mokymą ir mokymąsi

Kai kuriose JAV lituanistinėse mokyklose mokslo metų pradžios skambutis jau nu-skambėjo, kitose jis skambės šį arba dar kitą šeštadienį. Naujieji mokslo metai – tai didelis įvykis ne tik mokytojams, vaikams, bet ir visai šeimai. Šie nesenstantys išminties krisleliai tepadedą vaikams ir suaugusiems pasitikti juos atsakingai ir pakiliai.

Mokymasis be mąstymo beprasmis. Mąstymas be mokslo – kenksmingas. – *Konfucijus*

Gyvenk taip, lyg mirtum rytoj, mokykis taip, lyg gyventum amžinai. – *Mohandas Karamchand Gandhi*

Mokydami mokomės. – *Seneca*

Mokykis iš vakar, gyvenk šiandien, tikėkis rytojaus. – *Albert Einstein*

Mokykitės ir skaitykite. Skaitykite vertingas knygas. Visa kita padarys gyvenimas. – *Fiodoras Dostojevskis*

Mokymasis pradeda džentelmeną – bendravimas užbaigia jį. – *Anglų priežodis*

Leisk vaikams mokytis ne vien tik to, ko pats esi išmokęs, nes jie gimę kitais laikais. – *Žydų patarlė*

Išmintingas ne tas, kuris daug žino, o tas, kurio žinios naudingos. – *Aischilas*

Mokslas – sutvarkytos žinios. – *Herbert Spencer*

Kas išvyksta kelionėn dėl žinių, tam rojaus vartai atviri. – *Arabų patarlė*

Žinios daug vietos neužima. – *Žydų priežodis*

Mokytojai mėgsta mokyti, o reikia tarnauti. – *Tėvas Stanislovas*

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00
[Kanada – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)
[Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00
Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00
[Kanada – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)
[Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „*Draugo*“ prenumerata yra mokama iš anksto.
Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Ministro viešnagė Čikagoje

Susitikimuose – apie JAV lietuvių praeitį, dabartį ir ateitį

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (iš k.) G. Čepulionytė, M. Kvietkauskas, S. Balzekas Jr., M. Bekešius ir G. Michnevičiūtė.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centre ministrą priėmė šio centro vadovas Robertas Vitas.

Atkelta iš 1 psl.

Poetui – netikėta dovana

Visi svečiai susidomėję apžiūrėjo mūsų laikraščio 110-ųjų metinių proga antrajame aukšte parngtas istorines parodas. Jose – ir ne viena poeto T. Venclovos fotografija, kurių autorius – ilgametis redakcijos techninis redaktorius ir fotomenininkas Jonas Kuprys. Vieną savo darbą, kuriame įamžintas dar jaunas T. Venclova, J. Kuprys padovanojo poetui.

T. Venclova redakcijoje pasakojo savo prisiminimus apie tai, kaip jam 1977 metais buvo atimta Lietuvos pilietybė ir galimybė gyventi savo tėvynėje. Poeto gyvenimas prabėgo JAV. Svečiuodamasis „Drauge“ jis papasakojo, kad šiuo metu jis yra nusipirkęs butą Vilniuje ir žada visam laikui grįžti į Lietuvą.

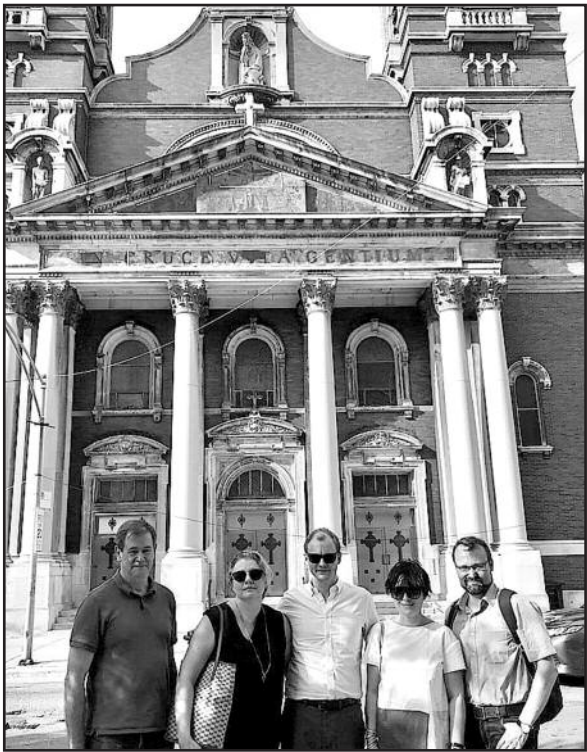
Pažymėjo „Draugo“ vaidmenį lietuvybei

Ministras, sveikindamas visą redakcijos komandą jubiliejinių 110-ųjų gyvavimo metinių proga, „Draugui“ įteikė medalį „Atkurta Lietuvai 100 m.“ ir padėką „už svarų indėlį puoselėjant lietuvybę...“. Šias dovanas priėmė redaktorė Ramunė Lapas.

Kalbėdamas apie savo kelionę į Ameriką, M. Kvietkauskas sakė, jog vienas iš jo tikslų buvo dalyvauti pirmųjų litvakų dienų New Yorke ir Čikagoje renginiuose. Interviu su ministru savo skaitytojams žadame parengti artimiausiu metu. Jame – ir apie tai, kas jį paskatino išmokti hebrajų kalbą, ir apie tai, jog Art Institute of Chicago eksponuojamas dailininko Marc Chagall paveikslas „Baltasis nukryžiuojamas“ gali būti atgabentas į Lietuvą, kad jį galėtų apžiūrėti meno gerbėjai.

Lietuvybės centruose – kultūrinė ir švietėjiška veikla

Mūsų tautiečių lietuvybės išsaugojimo veiklą Čikagoje M. Kvietkauskas yra ne kartą pavadinęs

Apie Čikagos skerdyklų rajoną ir čia esančią lietuvių statytą Šv. Kryžiaus bažnyčią pasakojo prof. G. Subačius (pirmas iš k.).

stebuklu, prilygstančiu istoriniams lietuvių tautos prisikėlimams ir atgimimams. Lankydamasis Čikagoje esančiose lietuvių organizacijose ir institucijose, ministras įsitikino, jog visoms joms aplankyti prireiktų dar ne vieno vizito.

Šį kartą aplankytos pačios svarbiausios. Viena iš jų – Pasaulio lietuvių centras (PLC) Lemonte. Čia glaudžiasi 38 organizacijos, veikia lituanistinė mokykla, kurioje mokosi apie 700 vaikų, taip pat įkurtas Lietuvių dailės muziejus ir aktyvia kultūrine veikla garsėjanti galerija „Siela“. Viešeta Lituanistikos tyrimo ir studijų centre, Balzeko lietuvių kultūros muziejuje ir kt. Ministras ir jo patarėja stebėjosi, kiek JAV lietuvių istoriją liudijančių dokumentų yra su-

kaupta Lituanistikos centre, taip pat pasidžiaugė, kokią svarbią kultūrinę ir švietėjišką misiją atlieka PLC.

Ekskursija Balzeko muziejuje

Muziejuje svečius pasveikino jo steigėjas ir prezidentas Stanley Balzekas Jr. Ekskursijai po nuolatinių ekspozicijų sales ir naujausias parodas vadovavo muziejaus direktorė Rita Janz. Ji trumpai papasakojo jau šeštąjį dešimtmetį skaičiuojančio muziejaus atsiradimo istoriją – pradžioje ekspozicijos buvo įkurtos nedidelėse patalpose prie automobilių prekybos salono „Balzekas Motor Sales“. Kaupiantis naujiems eksponatams, reikėjo daugiau vietos, todėl buvo nupirktas ir naujoms reikmėms pritaikytas buvusios ligoninės pastatas Pulaski gatvėje, kuriame muziejus veikia iki šiol.

Privačia iniciatyva įkurtas ir išlaikomo muziejaus tikslas – pasakoti apie Lietuvą amerikiečiams. O tiems, kurie turi lietuviškų šaknų, padėti daugiau sužinoti daugiau apie protėvius, kilusius iš Lietuvos, jų papročius ir istoriją, kai kada pagelbėti surasti išsibarsčiusius gimines – šį darbą jau daugelį metų atlieka muziejuje veikiantis Genealogijos departamentas. Svečiams trumpai papasakota apie turtingus istorijos, meno ir muzikos archyvus, biblioteką, kurioje kaupiamos knygos apie Lietuvą ir lietuvius pasaulyje lietuvių ir anglų kalbomis.

Trečiame aukšte esančiose parodų erdvėse, kur šiuo metu veikia dvi parodos – naujausia „For Freedom...“ ir prieš kelerius metus parengta „No Home to Go To“ sutalpinta įdomi JAV lietuvių istoriją pasakojančių eksponatų ir dokumentų. Po ekskursijos svečiai ir muziejaus atstovai antrojo aukšto salėje stiprinosi garsiąja amerikietiška pica ir kalbėjosi apie muziejaus bendradarbiavimo su Lietuva galimybes. Ministro nuomone, Balzeko muziejaus parengta ir Lietuvoje šiuo metu esanti kilnojamoji paroda „No Home to Go To“ versija „Praradę Tėvynę“ puikiai tiktų eksponuoti šviesiose Lietuvos miestų bibliotekų erdvėse.

Skerdyklų rajone – netikėta galimybė

Delegacijos pasivaikščiojimą po garsų Čikagos skerdyklų rajoną kartu su prof. Giedriumi Subačiumi kultūros atašė G. Michnevičiūtė pavadino „kelione laiku“.

„Šio pasivaikščiojimo metu mums netikėtai pavyko aplankyti šiame rajone esančią vieną gražiausių lietuvių Šv. Kryžiaus bažnyčių. Ar norite užsukti į vidų?“, - paklausė pro mašinos langą ispanakalbis vyras, stabtelėjęs prie mūsų besifotografuojančių priešais bažnyčią. „Aišku, kad norime“, - atsakėme ir akimis nulydėjome parkuotis nusukantį automobilį su numeriais „PADRITO“. Sunkios metalinės durys buvo atvertos, o už jų laukė daug atradimų“, - pasakojo apie netikėtą galimybę G. Michnevičiūtė.

Kultūros atašė pasidžiaugė, kad ši kelionė į Čikagą buvo labai įdomi ir naudinga visiems jos dalyviams.

Susitikimo „Draugo“ redakcijoje metu (iš k.): Rimas Černius. Mantvydas Bekešius, Jonas Daugirdas, Vida Kuprytė, Tomas Venclova, Ramunė Lapas, Mindaugas Kvietkauskas, Marija Remienė, Vytas Stanevičius, Virginija Petrauskienė, Raimundas Lapas, Jonas Kuprys. J. Kuprio, V. Petrauskienės ir G. Michnevičiūtės nuotraukos

TELKINIAI

Maironio mokykloje – 60-tas rugsėjis

MLM šeštadienio pamaina, kurioje mokysis apie 460 mokinių.

Romo Jelinsko nuotr.

MLM direktorė Goda Misiūnienė ir generalinis konsulas Mantvydas Bekešius kartu su šeštadienio pamainos mokiniais.

Laimos Smilgytės nuotraukos

Atkelta iš 1 psl.

Sveikinimo žodžiai ir linkėjimai

Pirmą mokslo metų dieną MLM penktadienio ir šeštadienio pamainų mokiniai rinkosi nešini gėlėmis mokytojams ir jų padėjėjams. Po pirmųjų pamokų kiekviena klasė pagamino po šventišką plakatą su linkėjimais mokyklos 60-ojo gimtadienio proga. Tada visi smagiai nusiteikę susirinko į iškilmingą

MLM naujų mokslo metų atidarymo šventę. Penktadienį ir šeštadienį vykusiose šventėse netrūko sveikinimų mokiniams ir jų tėveliams, mokytojams ir jų padėjėjams bei pačiai mokyklai.

Dievo palaimos visiems linkėjo Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos kunigas Algis Baniulis SJ.

Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Mantvydas Bekešius sakydamas sveikinimo žodžius ypatingai dėkojo mokinių tėvams, kas savaitę vežantiems savo vaikus į mokyklą. „Šiandien ryte paėmiau savo 9 mėnesių dukrą, tik pradėdantią žengti pirmuosius žingsnius, už rankos ir supratau, kaip greitai bėga laikas. Nepajusiu, kaip ir man ateis laikas ir pareiga savaitgalį keltis ir vežti ją į lietuvišką mokyklą“, – sakė konsulas.

Tėveliams neišsenkančios kantrybės linkėjo ir MLM direktorė Goda Misiūnienė.

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos narys ir ilgametis MLM mokytojas Juozas Polikaitis sveikindamas visus su naujais mokslo metais pabrėžė, kad mokykla yra labai svarbi lietuvių bendruomenės dalis. „Džiugu, kad Amerikoje yra 45 liuanistinės mokyklos. Plojimai visiems mokytojams“.

Pasaulio lietuvių centro, kuriame jau 30 metų veikia Maironio liuanistinė mokykla, direktorius Artūras Žilys kreipėsi ir į mokinius, ir į mokytojus. „Vaikams linkiu įdomių mokslų ir daug draugų, o mokytojams kantrybės ir išradingumo“.

Netikėti svečiai

Po sveikinimo žodžių visų laukė staigmena – į salę su būriu draugų (vaidino MLM mokiniai) atskubėjo rašytojos Linos Žutautės sukurti ir mažųjų lietuviukų labai mylimi herojai Kakė Makė (moky-

toja Sandra Gutaravičienė) ir Netvarkos Nykštukas (Linas Umbrasas). Užgrojus gimtadienio dainelę Kakė Makė bandė atsiminti, kas tai per muzika. Supratusi, kad tai gimtadienio daina, mergaitė apsidžiaugė, kad vėl bus jos gimtadienis ir ji gaus dovanų. Bet Netvarkos nykštukas priminė, kad Kakės Makės gimtadienis jau buvo, o MLM mokiniai garsiai sušuko, kad gimtadienis, tai jų mokyklos! Nes MLM mokyklai sukanka 60 metų! Ta proga visi kartu, padėdami Kakės Makės, mokyklai sudainavo „Su gimimo diena“. Matyt, taip gražiai ir garsiai dainavo, kad į salę atskubėjo ir monstrai Nanaisa bei Mamaisa, kurie vaikams sukėlė daug juoko. O koks gimtadienis be dovanų? Mokiniai mokyklai dovanojo savo sveikinimus ir plakatus, o patys gavo ledų!

Gerų mokslo metų visiems!

Maironio liuanistinė mokykla kviečia visus mokyklos absolventus, buvusius ir esančius mokytojus, mokinių tėvelius ir visą bendruomenę paminėti mokyklos jubiliejų kartu! 60-mečio pokylis vyks 2019 m. spalio 19 d., 6 val. v. PLC R. Riškus salėje. Kaina suaugusiems – 60 dol., studentams – 45 dol. (nuo 18 iki 25 m.). Bilietus galima įsigyti mokyklos raštinėje arba skambinti tel: 630-853-5603. Šiai ypatingai progai bus išleista knygelė apie Maironio mokyklos paskutinį dešimtmetį (2009–2019 m.). Norėdami įsiamžinti leidinyje, galite užsakyti sveikinimus (mokyklai, mokytojams ar vaikams) arba reklamuoti savo verslą. Dėl detalesnės informacijos ir įkainių prašome kreiptis į mokytoją Rasą Vydmantienę, el. paštas: rvydmantiene@maironis.org.

MLM mokiniai mokyklai 60-ojo jubiliejaus proga dovanojo savo darytus plakatus su linkėjimais.

Vaikus su nauja mokslo metų pradžia sveikino mylima herojė: Kakė Makė.

Pagal laikrodžio rodyklę iš k.: Vida Maciukevičiūtė, Jūratė Mačiūnaitė-Landwehr, Loreta Kasparas, Julius Milevičius, Rūta ir Kęstutis Sidabrai, Clemente Dedela, Vytautas Vaičiūnas, Audra Lintakienė. Audronės Kižytės nuotraukos

Michiana-Nemunas gyvastingai teka

VILIJA R. KERELYTĖ

Liepos 6-ąją devynių žmonių grupelė susitiko Michiana, Michigano valstijoje prie Michigano ežero, sugiedoti Lietuvos himno. To renginio iniciatorė buvo dr. Vilija Kerelytė. Pasitarę su atvykusiais lietuviais nusprendėme steigti lietuvių klubą. Klubui davėm Nemuno vardą.

Tąkart buvo nuspręsta sušaukti steigiamąjį susirinkimą ir surengti gegužinę. Ji įvyko liepos 20-ąją. Mūsų nustebimui susirinko 35 svečiai. Susirinkimo dalyviai pritarė idėjai. Michiana yra gera valanda kelio į rytus nuo Lemonto. Nemažai lietuvių apsilanko šiame nepaprastame Dievo sukurtame kampelyje. Vieni atvažiuoja savaitgaliais, o kiti gyvena nuolat. Gražūs smiltynai, mėlynas ežero vanduo.

Smagiai šoka Jolanta Ignatova, Alfonsas Seniūnas, Aušrelė Sakalaitė ir Julius Milevičius.

Naujasis klubas nusprendė dalyvauti ir Baltijos kelyje. Užsakytame patogiam autobuse penkiasdešimt tautiečių atkeliavo prie Buckingham Fountain Čikagos centre prisiminti prieš trisdešimt metų įvykusią akciją. Michiana-Nemunas turi aktyvią valdybą, kurią sudaro: pirmininkė – dr. Vilija R. Kerelytė, sekretorė

Clemente Dedela ir Vytautas Vaičiūnas domisi „Draugo“ laikraščiu ir kalendoriumi.

– dr. Diana Matonienė, išdininkė – Milda Petkutė-Roskiewicz, internetinės žiniasklaidos atstovė – Rita Sekmakaitė-Bezdicek, renginių vadovė – Loreta Vician ir skelbimų dizainerė – Vida Maciukevičiūtė-Kluko. Valdybos posėdžio metu buvo nuspręsta surengti Derliaus šventę, kuri įvyko praėjusį šeštadienį, rugsėjo 7 dieną, Michiana Village Hall. Suvažiavo apie 60 svečių. Vaisinomės lietuviška dešra, kopūstais ir kugeliu. Skambėjo lietuviška muzika ir buvo matyti šokio ritmu besisukančių porų. Tarp svečių buvo lietuvių iš Michiana, Michiana Shores, Union Pier, New Buffalo, Shoreland Hills, Long Beach, Duneland Beverly Shores, Highland ir Lemonto. Buvo smagi popietė – jautėmės kaip viena graži šeima. Derliaus šventės vainiką nupynė ir klubo pirmininkei padovanėjo Michiana-Nemuno revizijos komisijos narė Svajonė Kerelytė. Klubas išipareigojo kiekvieno mėnesio pirmąjį sekmadienį surengti lietuviškas šv. Mišias. Pirmosios šv. Mišios vyks šių metų spalio 6 dieną 2 val. p. p. Notre Dame bažnyčioje, 1005 Moor Rd., Michigan City, IN. Šv. Mišias pasikeisdami sutiko atnašauti du kunigai – kun. Jaunius Kelpšas iš Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos ir t. Lukas Laniauskas SJ. Kviečiame aplankyti mus tais pirmaisiais mėnesio sekmadieniais (sekite pranešimus spaudoje). Numatoma, kad po šv. Mišių Michiana Village Hall bus paruošti pietūs ir vyks programa. Atvykite pas mus, nelikite abejingi naujai susikūrusiam lietuvių klubui. Spalio mėnesio renginys bus skirtas Prezidentui Antanui Smetonai atminti. Spalio 6-ąją, sekmadienį, 12:30 val. p. p. padėsime vainiką prie Prezidento Antano Smetonos paminklo lietuvių darželyje Friendship Gardens. Po 2 val. p. p. šv. Mišių – pietūs Michiana Village Hall. Programoje – filmas apie Antano Smetonos vardo laivą ir jo gelbėjimą. Rengiant Prez. Antano Smetonos pagerbimo šventę talkina LUMA organizacija, vadovaujama dr. Rimos Kašubaitės-Binder. Kviečiame gausiai dalyvauti spalio 6 d. Michiana-Nemunas renginyje.

Rūtai ir Kęstučiui Sidabrams loterijoje nusišypsojo laimė.

Jurgis Augius (d.) ir Tomas Černius ragauja skanų maistą.

Rima Kašubaitė-Binder ir Jolanta Ignatova.

Svajonė Kerelytė (k.) savo sukurtą Derliaus šventės vainiką įteikė Michiana-Nemunas valdybos pirmininkei Vilijai Kerelytei. Dešinėje – Loreta Vician ir Rita Sekmakas-Bezdicek.

Loreta Vician ir Vida Maciukevičiūtė džiaugiasi, kad salotos visiems patiko.

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Susipažinkime: AF generalinė sekretorė Lauryna Jodko

Šią vasarą Ateitininkų federacijos (AF) generalinė sekretorė Lauryna Jodko lankėsi JAV. Ji dalyvavo Ateitininkų sendraugų stovykloje ir vėliau – Ateitininkų studijų savaitgalyje Dainavoje. Stebėjo išeivijos ateitininkų ypatumus, užmezgė ryšius su valdybų nariais ir spėjo aplankyti įdomesnes JAV vietas. Lauryna prieš pusantų metų baigusi ekonomikos bakalaurą pradėjo eiti gen. sekretorės pareigas. Ji sutiko atsakyti į **Ramunės Kubiliūtės** pateiktus klausimus, kad visi galėtų su ja geriau susipažinti.

Lauryna, kas Tave atvedė į ateitininkų sąjungą?

Su ateitininkais susipažinau antrais savo studijų metais, o tai buvo apytikriai prieš trejus metus. Lyginant su daugeliu kitų studentų, ateitininkų organizacijoje atsiradau vėlai – nebuvau nei jaunutė, nei moksleivė ateitininkė. Mano artimoje aplinkoje taip pat nebuvo jokių su ateitininkais susijusių žmonių. Pirmais studijų metais pajutau, kad man labai trūksta socialinės veiklos, todėl nutariau savanoriauti senelių namuose. Ten susipažinau su kitais savanoriais, kurie buvo ateitininkai. Susidraugavome, ir jie mane pakvietė į studentų organizuojamus „Suopročius“. Taip prasidėjo mano kaip dalyvės veikla. Po pusės metų jau prisidėjau prie renginių kaip savanorė ir nepraleidau beveik nei vieno renginio. Labiausiai mane sužavėjo tai, kad tikintis jaunimas taip intensyviai ugdomas būti visuomenišku ir intelektualiu. Vėliau veikloje pajutau ir kitus ateitininkų principus.

Ką veikia AF generalinė sekretorė? Ar tą darbą dirbi viena?

Ateitininkų federacijoje generalinis sekretorius yra vienasmenis valdymo organas, kuris organizuoja federacijos veiklą ir strategijos įgyvendinimą, vadovauja sekretoriatui. Taip pat aš esu atsakinga už sandorių sudarymą bei pasirašymą, turto ir lėšų administravimą, veiklos ir finansinių ataskaitų parengimą. Šiuo metu sekretoriato be manęs dirba projektų vadovė Brigita Čiužaitė bei turime kelis nuolatinius savanorius. Mes ne tik aptarnaujame visą Ateitininkų federacijos veiklą, bet ir stengiamės įgyvendinti savo iniciatyvas nariams – stipriname kuopų globėjų kompetencijas, ruošdamos jiems kursus apie darbą su jaunimu ir panašiai.

Ateitininkų federacijos generalinį sekretorių skiria valdyba ir tuomet su juo sudaroma darbo sutartis. Procesas yra viešas ir kandidatuoti gali visi norintys.

Ar dirbant AF generalinės sekretorės pareigose tenka pakeliauti po Lietuvą ir susipažinti su įvairių vietovių ateitininkais?

Tikrai per šiuos pusantrų metų teko susipažinti su visų Lietuvos kraštų aktyviai veikiančiais ateitininkais. Sekretoriatas nuolat bendrauja su kuopomis ir kraštų valdybomis. Taip stengiamės jausti visos organizacijos pulsą, greičiau pastebime problemas ir galime ieškoti joms sprendimų. Labai svarbu suprasti, kad kiekvienas kraštas turi savo aktualijų, o didžiųjų miestų veiklos ir mastas skiriasi nuo mažųjų miestelių. Vis dėlto tikrai matoma visoje Lietuvoje, kad jauną žmogų vis sunkiau pritraukti, nes jis turi labai platų spektrą pasirinkimų, kaip leisti savo laisvą laiką.

Ar tenka bendrauti su dirbančiais kitose Lietuvos jaunimo organizacijose?

Taip, man, kaip organizacijos atstovei, dažnai tenka dalyvauti bendrose veiklose su kitomis jaunimo organizacijomis. Jaunimo politika Lietuvoje stiprėja, nes daugelis jaunimo organizacijų kartu sprendžia jaunimui aktualias problemas. Mes dalijamės patirtimi ir bandomė užmegzti ateičiai naudingus ryšius, formuojame bendras pozicijas, kurias vėliau mūsų renkami atstovai Lietuvos jaunimo reikalų taryboje bando įgyvendinti. Pastaruoju metu daug panašumų atrandame su Lietuvos skautija, todėl mokomės vieni iš kitų organizuoti savo veiklą, ateitininkai nuolat kviečia skautus į savo renginius bei patys yra kviečiami.

Kokia Lietuvos ateitininkų dabartinė būklė? Kiek yra narių, kur jie veikia, kokios korporacijos veikia? Kaip AF generalinis sekretoriatas joms padeda?

Šiuo metu Lietuvoje yra apie 3200 Ateitininkų federacijos narių ir kandidatų. Daugiau negu pusę jų yra jaunučiai ir moksleiviai ateitininkai. Gausiausi yra Vilniaus, Kauno ir Telšių kraštai, taip pat neatsilieka Panevėžio kraštas. Praėjusiais metais visoje Lietuvoje veikė 63 įvairūs moksleivių ir studentų vienetai. Moksleivių ir jaunučių kuopos veikia po visą šalį, o Vilniuje ir Kaune gyvuoja dar ir studentų korporacijos bei klubai – korporacijos „Gaja“ ir „Iustitia“, politologų „Šv. Tomo Moro klubas“ ir kiti. Studentų susibūrimo vietas lemia aukštojo mokslo institucijų vieta. Mano vaidmuo padedant vienetams daugiausiai susijęs su dokumentų ir finansų tvarkymu, taip pat sekretoriatas padeda registruoti

Lauryna Jodko, Dainavoje. Dainos Čyvičienės nuotr.

žmones renginiuose ir veda statistiką.

Kokiais tikslais atvykai į JAV? Kokius skirtumus ir panašumus matai tarp JAV ir Lietuvos ateitininkų?

Dirbdama Ateitininkų federacijoje neišvengiamai susidurdavau su daugybe istorijų ir pavyzdžių, kaip ateitininkai veikia už Atlanto, todėl panorau pati pamatyti ir sužinoti daugiau. Norisi, kad ateitininkija nebūtų atskirta šalių ar vandenynų, todėl bandant veikti bendrai, reikia gerai išmanyti kas kuo gyvena, kokios aktualijos ir problematika. Pagrindiniai mano tikslai buvo susipažinti su žmonėmis ir išgirsti juos, pamatyti, kokia struktūra yra organizacijoje JAV ir pasisemti idėjų bei dalintis patirtimi. Pagrindiniai skirtumai, kurie išryškėjo, buvo susiję su šalių kultūra, kuri atsispindi veiklos organizavime, skirtingų principų išryškinimu pagal tautos aplinką.

JAV ateitininkų veikloje daugiau tautiškumo akcentų, tuo tarpu Lietuvoje ateitininkai stengiasi neapleisti katalikiškumo principo.

Nukelta į 15 psl.

„Misija Sibiras“ – ateitininkės įspūdžiai

Penktadienį, rugsėjo 20 d., 6:30 val.v.
Ateitininkų namuose, Lemonte

Vakaronėje Marija Čyvaitė pasidalins įspūdžiais apie dalyvavimą projekte „Misija Sibiras“. Marija yra Š. Amerikos studentų ateitininkų Centro valdybos pirmininkė. Ji buvo vienintelė dalyvė iš JAV.

„Misija Sibiras“ yra projektas, kurio metu organizuojamos ekspedicijos į lietuvių tremties ir kalinimo vietas. Ekspedicijos tikslas – sutvarkyti mūsų tautiečių apleistas kapines, pastatyti atminimo simbolius.

Vakaronės rengėjai: Ateitininkų namų valdyba. Visi kviečiami dalyvauti.

Čyvy šeima priglaudė AF generalinę sekretorę jos viešnagės metu Čikagoje. Iš k.: mažytė Alena, Daina Čyvičienė, Matas Čyvas, mažasis Aleksas, Vaiva Čyvičienė, Lauryna Jodko, mažoji Lilija ir Jonas Čyvas.

Kad lietuvių kalba yra archajiška, yra tik krislas tiesos

Neseniai „Draugo“ kalbintas habilituotas filologijos mokslų daktaras, University of Illinois at Chicago profesorius **Giedrius Subačius**, kuris yra tarp šiemetinių Mokslo premijos, skirtos užsienyje gyvenantiems lietuviams, laureatų, interviu davė ir 15min žurnalistui **Ugniui Antanavičiui**. Kadangi profesorius kalba mums visiems malonia tema – apie lietuvių kalbą, kuria mes didžiuojamės dėl jos senoviškumo ir unikalumo – paklauskime jo dar kartą ir išgirsime daugiau įdomių ir naudingų dalykų.

Giedrius Subačius.

Asmeninio archyvo nuotr.

Pvz., profesorius paaiškino, kad pasakyme, jog lietuvių kalba archajiška, yra ir tiesos, ir melo. Jis sako, kad tame yra tik krislas tiesos. Kai kurios lietuvių kalbos dalys ir ka kurie aspektai yra tikrai labai seni, bet visa kalba negali būti labai sena, nes bėgant amžiams radosi naujų daiktų, naujų reiškinių ir naujų žodžių, skirtų pavadinti dalykus, kurių seniau tiesiog nebuvo. „Teiginys ‘lietuvių kalba yra seniausia’, yra realybės supaprastinimas. Nes joje yra visko – ir labai senų dalykų, ir labai naujų”, – sako profesorius G. Subačius ir kaip senumo pavyzdį pateikia dvibalsį *-an* ir žodį „ranka“, kuriame yra tas dvibalsis. Ukrainiečiai sako „ruka“, lenkai – „renka“. Kalbininkai rekonstravo, kad seniausias esąs lietuviškasis variantas *-an*. Bet, mokslininkas įspėja, kad net ir Lietuvoje tas dvigarsis tarmėse kinta. Juk „ranka“ sako tik suvalkiečiai, o rytų aukštaičiai taria „runka“, žemaičiai – „ronka“. Tad vėlgi supaprastinimas yra kalbėti apie visą lietuvių kalbą.

Malonu girdėti, kad lietuvių kalba turi bendrumų su senąja sanskritu kalba, kuri senovės Indijoje buvo mokytų žmonių kalba. Profesorius sako: „Tik kai kalbame apie nutolusių kalbų panašumus, reikia suprasti, kad kalbos žodžius pamiršta. Yra sakoma, kad per septynis tūkstančius metų kalboje pakinta viskas. Bet būtent lyginant lietuvių kalbą su sanskritu kalba randame žodžių, kurie per keturis penkis tūkstančius metų mūsų kalboje nebuvo pamiršti. Ir mes galime palyginti. Pavyzdžiui, ‘medus’, ‘sūnus’ lietuviškai ir sanskritu kalba skamba panašiai. Tokie pamatiniai žodžiai, kurių reikėjo visoms kartoms, nebuvo pamiršti. Netgi ‘Dievas’ sanskritu kalba skamba panašiai kaip mūsų. Tokių žodžių yra. Bet, aišku, kokia nors ‘cukrinė’ jau nebus bendras žodis. Deja, neturime priemonių palyginti, kaip buvo kalbama dar senesniais laikais. Prieš 15 tūks-

tančių metų, 30 tūkstančių metų. Raštą žmonija išgalvojo prieš 6–8 tūkst. metų. O archeologija duomenų apie kalbą mums nepalieka. Tad galime tik spėlioti”.

Žurnalistas teiraujasi, kada apskritai atsirado lietuvių kalba ir kaip ji atsiskyrė nuo latvių ar prūsų kalbos. G. Subačius sako, kad manoma, jog latvių ir lietuvių kalbos atsiskyrė apie VI–VII a. „Kązkada istoriškai buvo viena indoeuropiečių kalba, tada atsiskyrė baltų prokalbė, tada ji suskilo į vakarų ir rytų baltus, ir tada įvyko dar vienas skilimas ir vietoje rytų baltų prokalbės atsirado dvi atskiros kalbos – latvių ir lietuvių“. Tik reikia turėti mintyje, kad nebuvo bendrinės, standartinės baltų kalbos. Buvo dialektų, tarmių krūva, bet žmonės susikalbėdavo.

O ar šiandieninis lietuvis susišnekėtų su kunigaikščiu Vytautu? Profesorius mano, kad susišnekėtų, nors tai vėlgi yra realybės supaprastinimas. Juk ir šiandieninis anykštėnas kaimietis su žemaičiu kaimiečiu, kurie nėra išvažiuavę toliau savo apylinkės, sunkiai susišnekėtų. Bet žmonėms susišnekėti padeda ne tik kalba, bet ir gestai, žvilgsniai, judesiai ir pan. Juk visi mes žmonės. Jis teigia, kad Vytautas, matyt, kalbėjo rytų aukštaičių vilniškių tarme, nors jo tėvas Kęstutis buvo Žemaitijos kunigaikštis. „Galime tik svarstyti, kad greičiausiai iš principo su Vytautu susikalbėti pavyktų. Ir suprastumėte jį neblogai“, – teigia kalbininkas.

Dar žurnalistą domina, koks yra tarmės ir kalbos santykis. Trumpai tariant, profesorius sako, kad kiekviena tarmė yra kalba. Ir papasakojo, kad kalbininkas Juozas Pabrėža iš Šiaulių universiteto neseniai išleido knygą apie žemaičių kalbą, kurioje bando įrodinėti, kad tai yra kalba. „Bet to lingvistiškai įrodinėti nereikia. Kiekviena tarmė yra kalba. Kiekviena kalba yra tarmė. Iš principo tai yra tas pats. Skirtumas yra politinis – kaip tu politiškai žiūri. Koks tavo politinis identitetas. Žmonės ‘tarmę’ ar ‘dialektą’ dažnai supranta tarsi žemesnį dalyką negu kalbą. Pasakymas ‘žemaičių tarmė’ tarsi rodo, kad ji yra kažkuo nepilnavertė. Juk daug smagiau, kai tavo kalbėjimą vadina kalba. Didesnis prestižas. Ir tada žmonės, kurie turi aiškiai išreikštą politinį identitetą, siejama ir su kalbėjimu, nori, kad jų tarmė vadinėtųsi kalba”, – sako kalbininkas G. Subačius, priminęs, kad, pvz., latgaliai Latvijoje seniai kovoja, kad latgalių tarmė būtų laikoma latgalių kalba, atskira nuo latvių kalbos. O žemaičius, kurie savo tarmę nori vadinti kalba, ramina, jog jie niekada nebuvo tiek kultūriškai ir politiškai savarankiški, kad savo tarmę galėtų vadinti kalba. „Nors kadaise egzistavo Žemaitijos kunigaikštystė, pastaraisiais šimtmečiais žemaičiai niekada neiškėlė savo politinio identiteto kaip atskiros. Ne-

Telšiai – Žemaitijos sostinė.

Alvydo Januševičiaus nuotr.

norėjo kurti savo valstybės. Dažnas žemaitis turi lietuvišką identitetą, save suvokia kaip lietuvį", – sako profesorius.

Interviu „Drauge“ profesorius jau kalbėjo apie geras lietuvių kalbos perspektyvas. Dar šis tas nauja – „tokios geros perspektyvos lietuvių kalbai, kaip dabar, niekad nebuvo“, – mano G. Subačiaus. Kaip lietuvių kalbos gyvybingumą jis įvardija tai, kad lietuvių

kalba turi savo raštą, juk tik trečdalis kalbų pasaulyje turi raštą, ir kad ji yra institucionalizuota – valstybės kalba. Taip pat jis mano, kad nereikėtų bijoti skolinių. „Nėra kalbų be skolinių. Kodėl skolinys negali būti sinonimas, kuris praturtina kalbą?“ – sako profesorius, kuris didžiąją gyvenimo dalį paskyrė lietuvių kalbos tyrinėjimui.

Parengta pagal 15min.lt

Estu bendruomenė kviečia į Baltijos kelio 30-mečio renginį

Unikalus Baltijos kelio 30-mečio sukakties proga, pažymėdami mums visiems ypatingai svarbią datą, simbolizuojančią Baltijos tautų vienybę, maloniai dalinamės Estijos Respublikos generalinio konsulato New Yorke kvietimu paminėti šią jubiliejinę sukaktį kartu su lietuvių, estų ir latvių bendruomenėmis New Yorke **š. m. rugsėjo 22 d., sekmadienį, nuo 4 val. p. p. Estų Namuose (Estonian House).**

Renginyje dalyvaus Estijos Respublikos užsienio reikalų ministras Urmas Reinsalu, bus rodomas dokumentinis filmas „Baltijos kelias 30“ bei atidaromos dvi parodos, skirtos Baltijos kelio istorijai.

Apie savo dalyvavimą maloniai prašome pranešti iki **rugsėjo 15 d. anglų kalba el. paštu info@estonianhousenewyork.com**.

LR generalinio konsulato New Yorke inf.

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvos partizanų naikinimas pripažintas genocidu

Strasbourgas/Vilnius (Alkas.lt) – Rugsėjo 10 d. Europos Žmogaus Teisių Teismas (EŽTT) paskelbė, kad 2019 m. penkių Didžiosios kolegijos teisėjų atrankos komisija atmetė pareiškėjo Stanislovo Drėlingo prašymą perduoti jo bylą svarstyti Didžiajai kolegijai.

Pareiškėjas skundėsi EŽTT, kad Lietuvos teismai konstatavę, kad jis prisidėjo vykdamas genocidą prieš Lietuvos partizanus, pritaikė platesnę šio nusikaltimo sampratą, kuri, neva, neatitiko tarptautinėje teisėje taikomo apibrėžimo.

„Gavome svarbią žinią, kad atmetus pareiškėjo skundą, išgaliojo istorinis EŽTT sprendimas, kuriuo buvo pripažinta, jog Lietuvos teismai teisėtai nuteisė asmenį už partizanų, kaip reikšmingos Lietuvių tautos dalies, genocidą, – sako teisingumo ministras Elvinas Jankevičius. – Tokiu būdu pripažinta, kad dalyvavimas Sovietų Sąjungos represijose prieš reikšmingą lietuvių tautos dalį gali būti laikomas genocidu. Toks Sovietų represijų įvertinimas tarptautiniame teisme ypač svarbus ne tik įvykdyto nusikaltimo aukoms, tačiau ir Lietuvos visuomenei”.

Atmetus pareiškėjo prašymą, EŽTT sprendimas, priimtas 2019 m. kovo 12 d. byloje „Drėlingas prieš Lie-

tuva”, tapo galutiniu 2019 m. rugsėjo 9 d. ir nebegali būti skundžiamas.

2019 m. kovo 12 d. EŽTT paskelbė sprendimą byloje, kuriuo pripažino, kad Lietuvos teismai teisėtai nuteisė pareiškėją prisidėjus vykdamas genocidą prieš Lietuvos partizanus – A. Ramanauską „Vanagą” ir jo sutuoktinę B. Mažeikaite „Vandą”. EŽTT pažymėjo, kad pareiškėjo S. Drėlingo byloje Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (AT) detaliai pagrindė savo teiginį, kad Lietuvos partizanai „buvo reikšminga lietuvių tautos, kaip nacionalinės, etninės grupės dalis”.

Lietuvos AT konstatavo, kad SSRS represijos buvo nukreiptos prieš aktyviausią ir reikšmingiausią lietuvių tautos dalį, apibrėžtą nacionaliniais ir etniniais požymiais. Toks naikinimas turėjo aiškų tikslą daryti įtaką lietuvių tautos demografiniams pokyčiams, jos išlikimui. Taigi Lietuvos partizanai, jų ryšininkai ir rėmėjai buvo reikšminga lietuvių tautos kaip saugomos nacionalinės, etninės grupės dalis. Ši nacionalinės, etninės grupės dalis turėjo esminės įtakos lietuvių tautos išlikimui, buvo labai svarbi siekiant apsaugoti ir ginti lietuvių tautinį identitetą, kultūrą bei nacionalinę savimone.

Todėl Lietuvos AT priėjo išvadą, kad Lietuvos partizanų naikinimas vertintinas kaip genocidas.

Rezoliucija EP, ginsianti teisėjus nuo Rusijos

Briuselis (BNS) – Lietuva inicijuoja rezoliuciją Europos Parlamente, kuria būtų pasmerkti Rusijos pradėti tyrimai prieš Sausio 13-osios bylą nagrinėjusius teisėjus.

Apie rengiamą dokumentą pranešė Prezidentas Gitanas Nausėda ir vienas europarlamentarų Juozas Olekas.

G. Nausėda sakė šį klausimą aptaręs su Europos Parlamento (EP) pirmininku David-Maria Sassoli.

Rusija pernai paskelbė pradėjusi tyrimą dėl Lietuvos teisėjų ir prokurorų, susijusių su Sausio 13-osios bylos nagrinėjimu, o šių metų kovą buvusiam šios bylos tyrėjui, prokurorui Simonui Slapšinskui pareiškė kaltinimus už akių.

Rusijos Tyrimų komitetas informavo, kad prokuroras kaltinamas „ne teisėtu Rusijos piliečių baudžiamuoju persekiojimu”, susijusiu su 1991-ųjų sausio 13-osios įvykiais Vilniuje.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija Rusijos teisėsaugos veiksmus yra pavadinusi „atviru spaudimu Lietuvai, jos teismams ir teisėtvarkos pareigūnams”.

Vilniaus apygardos teismas šiemet kovą buvusį sovietų gynybos ministrą Dmitrijų Jazovą ir dar daugiau

Rusijos teisėsauga už akių pareiškė kaltinimus prokurorui S. Slapšinskui už tai, kad tyrė Sausio 13 bylą. Delfi.lt nuotr.

kaip 60 buvusių sovietų pareigūnų, karininkų pripažino kaltais dėl nusikaltimų žmoniškumui ir karo nusikaltimų, tačiau nuosprendį apskundė tiek prokurorai, tiek dalis nuteistųjų.

1991 metų sausio 13-osios naktį Sovietų Sąjungos kariniams daliniams šturmuojant Vilniaus televizijos bokštą bei Radijo ir televizijos komiteto pastatą žuvo 14 žmonių.

Sovietai karine jėga mėgino nuversti teisėtą Lietuvos valdžią, 1990-ųjų kovo 11 dieną paskelbusią šalies nepriklausomybę.

Kazachstane – paroda politiniams kaliniams atminti

Karaganda (Mano vyriausybė) – Nur Sultano nacionalinėje akademinėje bibliotekoje atidaryta paroda „Lietuviai Kengyro sukilime. 1954 m. gegužės 16 – birželio 26 d.” Paroda skirta prieš 65 metus Kengyro lageryje kilusiam sukilimui, kurio metu kaliniams pavyko perimti lagerio valdymą ir išlaikyti jį daugiau kaip 40 dienų.

Sukilimas 1954 metų birželio 26 dieną numalšintas panaudojus kariuomenę ir tankus, jame žuvo ar buvo sužaloti keli šimtai sukilėlių.

Paroda bus demonstruojama ir kituose Kazachstano miestuose, o vėliau perduota nuolatiniam saugojimui Kazachstano politinių represijų aukų atminimo muziejuje Dolinkoje.

Parodą organizavo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, padedant Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, ambasada Kazachstane, Karagandos lietuvių bendrijai „Lituanica” ir jos pirmininkui, Lietuvos garbės konsului Karagandoje Vitalijui Tverijonui.

Leido taikyti suvaržymus dėl prieglobsčio

Washingtonas (BNS) – JAV Aukščiausiasis Teismas (AT) leido taikyti prezidento Donald Trump administracijos suvaržymus dėl prieglobsčio, užkertančius kelią daugumai migrantų iš Centrinės Amerikos teikti paraiškas prie JAV sienos.

AT sustabdė anksčiau priimtą žemesnės instancijos teismo sprendimą, blokuosį suvaržymus, pagal kuriuos prieglobsčio Jungtinėse Valstijose siekiantys migrantai savo prašymus turi pateikti kokioje nors šalyje pakeliui.

Tai viena iš D. Trump priemonių siekiant stabdyti migrantų iš Centrinės Amerikos, bandančių iš Meksikos patekti į JAV ir pasiprašyti prieglobsčio, srautą.

JAV parduos naikintuvų F-35 Lenkijai

Washingtonas (BNS) – JAV vyriausybė pritarė 32 naikintuvų F-35 pardavimui Lenkijai, turinčių sustiprinti šios NATO sąjungininkės oro gynybos pajėgumus.

Naikintuvai F-35 papildys Lenkijos oro pajėgų techniką ir pakeis Rusijos gamybos naikintuvus MiG-29 ir Su-22, sakoma JAV Gynybos saugumo bendradarbiavimo agentūros (DSCA) pranešime.

Šių naikintuvų naudojimas pagerins šalies oro pajėgų suderinamu-

Pentagonas sakė, kad ateinančius vienerius metus prie pietinės JAV sienos laikys iki 5,5 tūkst. karių, kurie padės kovoti su nelegalia imigracija.

Gynybos departamentas taip pat paskelbė, kad nukreips 3,6 mlrd. dolerių sienos nuo migrantų statyboms pasienyje, nors D. Trump žadėjo, kad už šią sieną mokės Meksika.

Anksčiau šie pinigai, už kuriuos bus statoma 280 km ilgio sienos atkarpą, buvo numatomi kitiems projektams.

Pentagono lėšų nukreipimas buvo pateisintas prieštaringai vertinama nepaprastosios padėties deklaracija, kurią D. Trump paskelbė Kongresui kelis kartus atsisakius išskirti pinigų sienos projektui.

mą su NATO, Aljansui aprūpinant F-35 koviniais lėktuvais ir dalį kitų savo narių.

Birželį JAV prezidentas Donald Trump taip pat paskelbė, kad šalis nusiųs 1 000 papildomų karių į Lenkiją Rusijos keliamai grėsmei atremti, tačiau apie nuolatinę JAV bazę, kurios Lenkija jau seniai tikėjosi, neužsiminė.

Su NATO pajėgomis Lenkijoje šiuo metu tarnauja apie 5 tūkst. JAV karių rotaciniu principu, bet nuolatinės bazės ten nėra.

Atleistą J. Bolton gali pakeisti M. Pompeo

Washingtonas (ELTA) – Praėjus vos dienai po to, kai JAV prezidentas Donald Trump atleido savo patarėją nacionalinio saugumo klausimais John Bolton, prezidento administracijos pareigūnai svarsto galimybę J. Bolton postą suteikti pagrindiniam jo priešininkui, JAV valstybės sekretoriui Mike Pompeo.

J. Bolton ir M. Pompeo ilgą laiką buvo didžiausi priešai JAV prezidento administracijoje. Už formalių pasitarimų ribų jie esą net nesisveikindavo.

JAV prezidentas D. Trump pareiškė atleidžiantis J. Bolton, ne įjėdu nesutarė daugeliu klausimų, pavyzdžiui, dėl Rusijos, Irano ir Šiaurės Korėjos.

Britanijai gali trūkti vaistų ir maisto

Londonas (BNS) – Jungtinės Karalystės pasirengimas išstojimui iš Europos Sąjungos (ES) be sutarties tebėra „žemo lygio” ir eilės Lamanšo sąsiaurio uostuose gali paveikti vaistų bei maisto tiekimą, rodo paskelbtas vyriausybės vertinimas.

Britų parlamentarai praėjusią savaitę balsavimu privertė vyriausybę paskelbti dokumentą „Operation Yellowhammer” („Operacija „Geltonoji starta”), kuriuo vertinamas „Brexit” be sutarties scenarijus ir taip pat perspėjama dėl „neramumų visuomenėje” tokio scenarijaus atveju.

Planas nevykdyti patikrų prie Arijos sienos gali nulemti juodosios rinkos išsiplėtojimą pasienio bendruomenėse.

„Jame apibūdinama, kas galėtų įvykti pagrįstai blogiausio scenarijaus atveju”, – rašė už pasirošimą „kietajam” išstojimui atsakingas ministras Michael Gove.

Šie perspėjimai padidino spaudimą ministro pirmininko Boris Johnson vyriausybei, kuri yra pažadėjusi spalio 31-ąją išstoti iš ES nepriklausomai nuo to, ar bus pasiektas „sky-

Teigiama, kad M. Bolton atleistas dėl nesutarimų su D. Trump kertiniais politikos klausimais. „Business Insider” nuotr.

rybų” susitarimas.

„Geltonosios startos” dokumentuose perspėjama, kad „Brexit” be sutarties atveju iki 85 proc. britų sunkvežimių gali būti nepasirengę Prancūzijos muitininkų patikrinimams, todėl gabenamų prekių srautas galėtų sumažėti „iki 40–60 proc. dabartinio lygio”.

Jei poveikis nebus mažinamas, „tai paveiks vaistų ir kitų medicininių prekių tiekimą”.

„Nors galima kaupti kai kurių produktų atsargas, dėl kitų to padaryti negalima dėl trumpo laikymo termino”, – sakoma dokumentuose.

Juose perspėjama, kad „visuomenės ir verslo pasirengimas... išliks žemo lygio,... nes nėra aiškaus sprendimo dėl išstojimo iš ES formos”.

Ypač smarkiai galėtų būti paveiktas Gibraltaras, jei būtų pradėti patikrinimai prie jo sienos su Ispanija.

Ginčų taip pat galėtų kilti žvejybos plotuose, nes ne britų laivai vis dar žvejoja Britanijos vandenyse, be to, „taip pat galėtų padidėti neramumai visuomenėje ir įtampa bendruomenėse”, sakoma vertinime.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

Nesėkmė pasaulio čempionate Kinijoje

Lietuvos krepšinio rinktinė rugsėjo 9 d. baigė pasirodymą pasaulio čempionate Kinijoje – tai ji padarė kur kas anksčiau, nei galima buvo tikėtis.

Po įspūdingo starto – Senegalo su-
triuškinimo 101:47 ir pergalės
prieš kanadiečius 92:69 – mūsiš-
kiai galiausiai pralaimėjo Australijai
82:87 bei Prancūzijai 75:78 ir nepateko
į turnyro ketvirtfinalį.

Paskutinėse, jau nieko nelemian-
čiose rungtynėse Lietuvos rinktinė
74:55 nugalėjo Dominikos Respubliką
ir, pasibaigus visoms antrojo etapo
kovoms, Dainiaus Adomaičio auklėti-
niai planetos pirmenybėse užėmė 9-ąją
vietą bei užsitikrino vietą Tokio olim-
pinių žaidynių atrankoje.

Tai blogiausias mūsų nacionalinės
rinktinės pasirodymas pasaulio čem-
pionatuose, o po kovų apie pasitrau-
kimą iš trenerio posto pareiškė stra-
tegas Dainius Adomaitis.

Į geriausių aštuonetą pasaulio
čempionate lietuviai nepateko pirmą
kartą istorijoje: 1998 ir 2006 m. rinkti-
nė buvo septinta, 2010-aisiais pelnė
bronzos apdovanojimus, o 2014-aisiais
užėmė ketvirtą vietą. Tiesa, šįkart pa-
saulio čempionate dalyvavo daugiau
komandų nei kada nors anksčiau – 32.

Dabar galima tik spėlioti, kas būtų,
jei sveikas būtų Artūras Gudaitis, jei
į komandą būtų kviečiamas Donatas
Motiejūnas. Kas būtų ar nebūtų – tai
viena. Svarbiausia – lemiamu mo-
mentu nacionalinei rinktinei pritrūko
susikaupimo.

Treneris išplūdo FIBA

Apie pasitraukimą iš Lietuvos
rinktinės D. Adomaitis paleido užuo-
miną jau po skandalingo pralaimėjimo
prancūzams 75:78. „Per daug pasakiau,
bet tiek to. Pasakau viską. Turbūt pa-
skutinį kartą“, – mišlingai savo tiradą
dėl arbitrų darbo baigė D. Adomaitis,
prieš tai keiksmiais išplūdęs kritinę
teisėjų klaidą rungtynių pabaigoje ir
Tarptautinės krepšinio federacijos

(FIBA) politiką dėl teisėjų parinkimo
bei vaizdo pakartojimo sistemos.

Paklaustas apie Lietuvos rinktinės
pasirodymą D. Adomaitis teigė, kad ko-
manda žaidė gerą krepšinį.

Lietuvos krepšinio federacija su-
laukė FIBA rašto. Jame – informacija
apie baudą, skirtą vyriausiajam rink-
tinės treneriui. Bauda D. Adomaičiui
skirta už necenzūrinės leksikos var-
tojimą ir neetiškus pasisakymus spau-
dos konferencijoje, vykusioje po rung-
tynių su Prancūzija. Bauda euraiš sie-
kia beveik 10 tūkst. Dar 1500 Šveicari-
jos frankų Krepšinio federacija sumo-
kėjo už FIBA organizacijai paduodą
protestą po rungtynių su Prancūzija.
Protestas patenkintas nebuvo.

Paskutinių čempionato rungty-
nių pabaigoje paramą D. Adomaičiui iš-
reiškė ir Nanjing arenoje susirinkę Lie-
tuvos sirgaliai, kurie turnyro rengėjai
– FIBA organizacijai – skyrė necenzū-
rinę skanduotę.

D. Adomaitis sutiko su teiginiu,
kad krepšinio rinktinės vyriausiojo tre-
nerio kėdė yra vienas karščiausių pos-
tų Lietuvoje. „Tiek negatyvo per savo
gyvenimą nebuvau turėjęs. Pirmas
klašimas prieš priimant sprendimą
buvo šeimoje. Dar prieš priimdamas
sprendimą treniruoti rinktinę susodi-
nau žmoną ir dukras ir paklausiau – ar
jūs pasiruošusios tam? Nes to š... bus
labai daug“.

Čempionato staigmenos

Pirmieji du FIBA pasaulio krep-
šinio čempionato etapai nepasiūlė
staigmenų. Greitai iš kovos pasitraukė
tokios rinktinės kaip Kinija, Vokietija,
Kanada ar Turkija. Antrajame etape iš
kovos dėl medalių iškrito tokios šalys
kaip Lietuva, Graikija, Brazilija. Pa-
saulio čempionatas netikėtų rezultatų
pažėrė atėjus ketvirtfinaliui. Australija
ir Ispanija užtikrintai įveikė autsai-
deriais laikytus varžovus ir žengė į pus-
finalį, tačiau kitoje tinklelio pusėje
krepšinio aistruoliai išvydo netikėtus
rezultatus. Dar prieš čempionatą buvo
neabejojama, kad Serbijos ir JAV rink-

Kinijoje Lietuvos rinktinė nepateisino lūkesčių: iškovota 9-oji vieta – blogiausias mūsų nacionalinės komandos pasirodymas pasaulio čempionatuose.

tinės žais pirmenybių finale, tačiau jų
finalas vyko kovoje dėl 5–8 vietų.

Serbai ketvirtfinalyje suklupo
prieš veterano Luiso Scola vedamą
Argentina, kai JAV buvo priversta pri-
pažinti Prancūzijos pranašumą. Ryš-
kiausios čempionato favoritės iš kovos
pasitraukė jau ketvirtfinalio etape.

Fiasko pasaulio čempionato at-
krintamosiose patyrusi Serbijos ko-
manda su B. Bogdanovičiumi prieša-
kyje reabilitavosi skambia pergale.
Serbų žvaigždė sumetė 7 tritaškius, o
serbai dėl penktosios vietos 94:89 pa-
laužė JAV komandą, kuri sensacingą
pralaimėjimą patyrė po 13 metų per-
traukos ir vos antrą sykį istorijoje
pralaimėjo antrą kovą paeiliui.

G. Popovičiaus vadovaujama JAV
rinktinė šiame pasaulio čempionate
liko 7-oje vietoje. Šis pasaulio čempio-
natas amerikiečiams – blogiausias is-
torijoje. Pastarąsias dvejias planetos
pirmenybes laimėjusi JAV iki šiol
prasčiausiai buvo pasirodžiusi 2002-ai-
siais Indianoje vykusiame turnyre,
kada liko šeštoje pozicijoje.

Olimpinių kelialapių dalybos

Lietuvos rinktinei pasaulio čem-
pionatas Kinijoje susiklostė ne taip,
kaip norėta ir tikėtasi, todėl žaidėjai
jaus dvigubą motyvaciją ištaisyti klai-

das kitais metais vyksiančioje atran-
koje į Tokio olimpines žaidynes.

Pasaulio čempionate Europos žem-
ynas turėjo du tiesioginius keliala-
pius į olimpines žaidynes. Juos pelnė
į pusfinalius patekusios Ispanijos ir
Prancūzijos rinktinės. Iš Amerikos žem-
ynų kelialapį pelnė Argentina ir
JAV, iš Azijos – Iranas, iš Okeanijos –
Australija, iš Afrikos – Nigerija. Ja-
ponai taip pat turi kelialapį į žaidynes
kaip šeimininkų komanda.

Likusios keturios komandos pa-
aiškės po papildomo atrankos turnyro.
Jame dalyvaus 24 komandos: 16 iš jų
bus aukščiausias vietas pasaulio čem-
pionate užėmusios komandos ir dar po
dvi geriausią reitingą turinčios kiek-
vieno regiono rinktinės. 24 komandos
bus suskirstytos į 4 grupes, o jų nuga-
lėtojai gaus kelialapį į olimpines žai-
dynes.

Kelialapius į olimpinį atrankos
turnyrą per pasaulio čempionatą iš-
kovojo 16 komandų: devynios – Euro-
pos (Serbija, Lenkija, Čekija, Lietuva,
Italija, Graikija, Rusija, Vokietija ir
Turkija), penkios – Amerikos (Brazi-
lija, Venesuela, Puerto Rico, Dominikos
Respublika ir Kanada), viena – Okea-
nijos (Naujoji Zelandija) ir viena – Af-
rikos (Tunisas). Kalbama, kad vienas
atrankos turnyras galėtų būti surengtas
Lietuvoje.

Lietuvis pranoko olimpinį čempioną

Edis Matusevičius įvykdė savo planą ir
prisidėjo prie Europos rinktinės per-
galės prieš JAV istoriniame lengvaat-
lečių turnyre. Lietuvos rekordininkas E.
Matusevičius iškovojo trečiąją vietą
Minske dvi dienas vykusio po ilgos
pertraukos atgaivinto Europos ir JAV
lengvaatlečių turnyro ieties metimo
varžybose.

Jau pirmuoju bandymu numetęs ietį 83
m 54 cm lietuvis įsitvirtino trečioje po-
zicijoje ir ją išsaugojo iki pat galo. E. Ma-
tusevičių pranoko tik pasaulio čem-
pionas vokietis Johannes Vetter (90 m 3
cm) ir šio sezono lyderis estas Magnus
Kirt (88 m 91 cm). Už Lietuvos leng-
vaatlečio nugaros liko keturi ameri-
kiečiai ir penktąją vietą užėmęs olim-
pinis čempionas Thomas Röhler (82 m
31 cm).

E. Matusevičius Europos rinktinei
pelnė 6 taškus. Pirmąją varžybų dieną
senojo žemyno taupyklę aštuoniais

E. Matusevičius iškovojo trečiąją vietą Europos ir JAV lengvaatlečių turnyre.

taškais dar papildė Lietuvos trišuoli-
ninkės – trečiąją vietą užėmė Dovilė
Kilty, septintąją – Diana Zagainova. Per
37 rungtis Europos rinktinė surinko
724,5 taško, amerikiečiai – 601,5. Beveik
visiems turnyro Minske dalyviams
tai buvo generalinė repeticija prieš
rugsėjo 27 d. Dohoje (Kataras) star-
tuosiantį pasaulio čempionatą.

Cristiano Ronaldo – Lietuvoje

Lietuvos ir Portugalijos rungtynes Vilniuje stebėjo Lietuvos prezidentai – G. Nausėda (k.) ir V. Adamkus (d.).

Vėlų rugsėjo 10 d. vakarą pilname Vil-
niaus LFF stadione Lietuvos rinktinė
priėmė Portugalijos futbolo žvaigždy-
ną ir galėjo džiaugtis Cristiano Ronal-
do talentu.

Pirmajame kėlinyje Lietuva su-
gebėjo atsilaikyti ir rezultatas
buvo lygus 1:1, tačiau po per-
traukos triskart geriausių pasaulio fut-

bolininku pripažintas C. Ronaldo atvedė
savo komandą į pergalę rezultatu 5:1.

Pirmus keturis įvarčius į Lietuvos
vartus pasiuntęs C. Ronaldo ne tik
nukalė pergalę savo rinktinei, bet ir pa-
gerino naują rekordą. Lietuvoje jis
tapo rezultatyviausiu Europos čem-
pionato atrankų žaidėju, kurio sąs-
kaitoje šiuo metu 25 įvarčiai. C. Ro-
naldo už Portugaliją jau yra įmušęs 93
įvarčius.
Daugiau sporto 14 psl.

Pasaulis, kuris galėjo būti mūsų

Prisiminimai apie 1977 m. vasaros lietuvių kalbos kursai Vilniaus universitete (I)

Neseniai žiūrovams šiaip ir anapus Atlanto buvo pristatytas Ramunės Rakauskaitės filmas „Kelionės namo“, pasakojantis apie pirmąsias Amerikos lietuvių patirtis grįžus aplankyti okupuotą tėvynę. Filmo anotacijoje rašoma: „Ką jautė ir matė atvykstantys – šiandien jau sunkiai suvokiama bei keista. Karo metais priverstų palikti šalį filmo herojų atmintyje įstrigo romantiški ir net kiek naivūs tėvynės vaizdiniai. Atvykus jų laukė gerokai pasikeitusi realybė, kontrastuojanti su nostalgisku, legendomis apipintu Lietuvos įvaizdžiu. Ši grįžimo namo istorija atskleidžia praėjusios epochos dvasią, dviejų civilizacijų sandūrą ir netikėtas spalvingų herojų patirtis“.

Interviu „Draugui“ režisierė pridūrė, kad atvykusieji, be abejo, patyrė dvejopus jausmus. Jie matė pasikeitusią Lietuvą, keistą santvarką, nepriteklių, tačiau tuo pat metu vyko šilti susitikimai su giminėmis, draugais. Jie, kad ir slapta, bet vyko į kaimus, grožėjosi gamta. Taip pat atsiskleidė viena netikėta tema, tai – Amerikos lietuvių reakcija į Tėvynės vykstančius tautiečius.

Tebūnie pradedami spausdinti R. M. Lapo prisiminimai apie studentišką vasarą Lietuvoje – šios temos tęsinys. Galbūt jie išjūds ir kitų sovietmečiu Lietuvoje besilankiusių išeivijos lietuvių sąmonę ir norą pasidalinti savais įspūdžiais. Esame tikri, kad tie įspūdžiai labai nevienodi.

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Mūsų lietuvių kalbos kursų grupę sudarė: Alberta Astraitė, Julija Grauslytė, Vytenis Gureckas, Daiva Izickaitė, Juozas Kazlas, Arvydas Liobis, Ūgnėlė Stašaitė, Saulius Vaičekonis, Ričardas Vidutis – visi iš JAV; Ilona Paškauskaitė ir Saulius Brikiš iš Kanados, Ričardas Paulis iš Anglijos, Darius Mažeika iš Venezuelos (tuo metu studijavęs Vasario 16-osios gimnazijoje Huettenfelde, Vokietijoje) ir Lidija Pociūtė Šimkienė iš Australijos. „Branduolys“ atkeliavo iš išeivijos lietuvių sostinės Čikagos – tai seserys Ramunė ir Audra Kubiliūtės, Tomas Kudirka (nors jo gimtinė Mason City buvo 185 mylių nuo Čikagos, priimkime Tomą į mūsų kompaniją), Vita Musonytė, Vytas Norvilas ir aš, šių prisiminimų autorius. Nemažai mūsiškių dar iki tos neeilinės išvykos aktyviai dalyvavo lietuviškoje veikloje – skautų, ateitininkų, santariečių gretose. Tarp bendrakursių buvo ir tokių, kurie silpnai mokėjo lietuvių kalbą ar visiškai nekalbėjo lietuviškai, nes buvo senųjų emigrantų palikuonys: Klara Soponis, Nora Bonovski (jos tėvas Filipas – žinomas JAV lietuvių kairiųjų pažiūrų judėjimo dalyvis, literatas, redaktorius), Virginia Bird. Šioms merginoms buvo sudarytos sąlygos atskirai mokytis senelių kalbos. Atrodo, visiems viešnagė patiko, o Ričardas Paulis net pasiliko universitete stažuotis!

Proga, kuri turėjo atsirasti

Apie Vilniaus Darbo Raudonosios Vėliavos ordino valstybinio V. Kapsuko universiteto (taip „patriotiškai“ tuomet vadinosi senasis Vilniaus universitetas!) ruošiamus lietuvių kalbos kursus užsienio lietuviams sužinojau iš savo jaunystės draugės čikagietės skautės Kristinos Bukaveckaitės. 1975 m. gyvenau Šveicarijoje, studijavau prancūzų kalbą ir sovietologiją (nes troškau iš arčiau blaviai susipažinti su tikrąja politine situacija okupuotoje tėvų žemėje) katališkajame Fribourgo universitete. Gavau iš Kristinos laišką su prašymu kelioms dienoms jai ir jos draugei Astai Paškevičiūtei (kurios Marija Paškevičienė buvo aktyvi santarietė) suteikti prieglobstį bendrabutyje, kuriame tuomet gyvenau. Pavyko susitarti.

Viešnios atvyko ir mes vaikštinėjome seno uni-

Akimirka iš apsilankymo pas rašytoją Haliną Korsakienę Turniškėse. Iš k.: kurso vadovas Domas Kaunas, Saulius, Halina Korsakienė, Raimundas, Ričardas, Ramunė ir Vita.

versitetinio miesto gatvelėmis – tais pačiais takais, kuriais čia kažkada vaikščiojo Vincas Mykolaitis-Putinas ir Marija Pečkauskaitė. Specialiai iš Berno atkeliavo Pirmosios Lietuvos Respublikos konsulato sekretorius Albertas Gerutis. Apsišarvavęs lauktuvėmis – „Tobblerrone“ šokolado plytelėmis – Gerutis atvyko „paruošti“ čikagietes kelionei į sovietų Lietuvą – paaiškino, ko tikėtis, ką sakyti (ir kada tylėti) viešnagės Vilniuje metu.

Atrodo, kursai merginoms tikrai patiko. Grįžusi namo, Kristina man daug ir teigiamai apie juos pasakojo. Dabar jau negalėčiau užtikrintai pasakyti, ar tai buvo pirmieji tokie kursai Vilniaus universitete. Aš jau seniai norėjau nuvykti į Lietuvą ir pergyvenau, kad, būdamas taip arti, negavau vizos iš TSRS ambasados Berne. Juk atrodo, kad pro bendrabučio langą ištiesęs ranką galėčiau pasiekti Geležinio vilko miestą... Jutau nuoskaudą ir apmaudą, supratau – kuo arčiau, tuo, vis dėlto, toliau.

Pirmoji mano kelionė į Lietuvą (beje, tik penkių dienų) įvyko 1976 m. sausį, kai iš Šveicarijos jau bu-

vau sugrįžęs į Čikagos priemiestį Melrose Parką. Beprotiškai laukiau to momento, kai galėsiu paliesti savo tėvų ir senelių žemę. Iš Leningrado mane atskraidinusiam lėktuvui nutūpus niūriame LTSR sostinės oro uoste, iškart supratau – čia mano tikrieji namai. Ir tikrai greitai čia sugrįšiu ilgesniam laikui. Vykisiu pas revoliucionierių Vincą Mickevičių-Kapsuką gilinti lietuvių kalbos žinių.

Smerkė ne visi

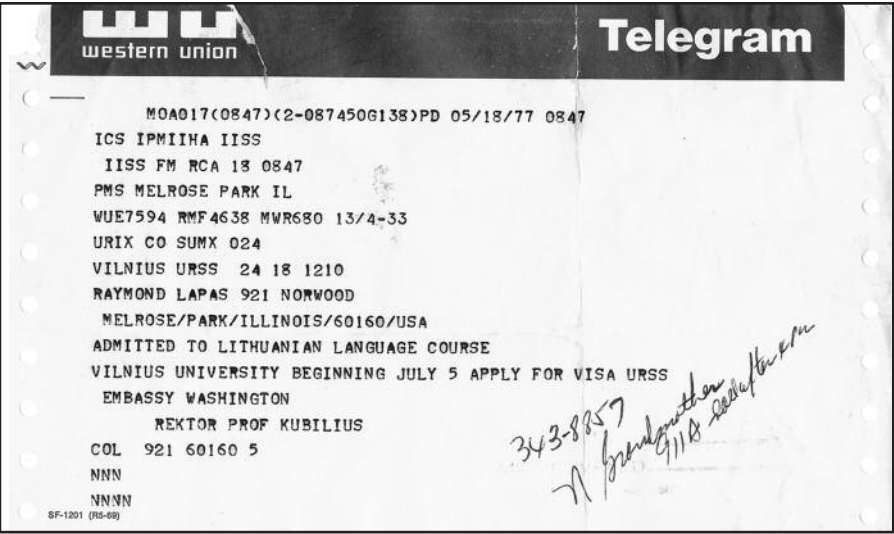
Savo prašymą stoti į lietuvių kalbos kursus Vilniaus universitete pateikiau TSRS ambasados Washington, DC antrajam sekretoriui Edmundui Juškiui (tais laikais čia visuomet dirbdavo koks nors lietuvis). Jokių rekomendacijų niekas nereikalavo, ir netrukus gavau telegramą iš universiteto rektoriaus Jono Kubiliaus, kad esu priimtas ir laukiamas nuo tokios ir tokios dienos. Mano veidas nušvito. Nusipirkau bilietą į Varšuvą su lenkų avialinija „Lot“. Iš ten į Vilnių keliavau traukiniu per Gardiną.

Mūsų „limuzinas“ – ne prabangi „Volga“, tačiau kelionėms LTSR vieškeliais užtektinai patogus.

Smagus apsilankymas Rumšiškėse. Stovi (iš k.): Tomas, Vyto pusbrolis iš Šilutės Alius, mūsų kurso vadovas Domas Kaunas; klūpome mes su kambarioku Vytu.

Universiteto rektoriaus telegrama, pranešananti, jog esu priimtas į lietuvių kalbos kursus. „Western Union“ tarnautojas, bandęs telefonu susisiekti su angliškai nekalbančia mano močiute, ant jos užrašė: „Skambinkite po 4 val. p. p.“ Iš R. M. Lapo archyvo

„Lietuvos lakštingala“ Beatričė Grincevičiūtė (v.) syki kartu su aktoriumi Laimonu Noreika mums surengė atmintinę „privatų“ koncertą.

Džiaugiausi atlikdamas knygnešio vaidmenį – pavyko nusitempęs porą sunkių, knygų prigrūstų lagaminų. Ir ne bet kokių, o lietuviškų. Tarp jų buvo ir Lietuvių katalikų mokslo leidyklos Romoje išleistų akademinių studijų. Nuduodamas esąs „the dumb American“ (nors jau neblogai supratau rusiškai) su pasienio muitininkais traukinyje bendravau gestų kalba. Vartė, vartė jie tuos leidinius nieko nesuprasdami – gal tik užkliuvo jiems didelis Salvador Dali albumas, vis lauzytai klausė manęs: „You like?“ Aš tuo tarpu mintyse meldžiausi Švč. Panelei Marijai, ir ji mane išgirdo. Rytą atvykęs į Vilnių iškart nusi-beldžiau į jau pažįstamą namą Senamiestyje. Tarsi bitutės Marijos Šlape-

lienės bute Gorkio nr. 40 mane su knygomis apspito išalkusieji laisvo spausdinto žodžio. Lagaminai tuoj pat tapo tarsi plunksnos – visos atvežtos vertybės ištirpo bibliofilų rankose. Tarp jų buvo ir prof. Zigmas Zinkevičius, su kuriuo, nepaisant didelio amžiaus skirtumo, vėliau nuoširdžiai bendravome. Ne paslaptis, jog universitetas kiekvienam kursantui parūpindavo ne tik visą išlaikymą, įskaitant pastogę bendrabutyje Olandų gatvėje šešioms savaitėms, bet ir dosnią tuometinėmis sąlygomis 160 rublių stipendiją. Gal dėlto kai kurie Čikagos „šulai“ į Lietuvą vysktančiam jaunimui negailėjo pylos ir visokių būdvardžių. Štai LR garbės konsulė Čikagoje Juzefa Daužvardienė viešai įvardijo „Lapuką“

Ar „amerikonas“ atpažins nors vieną grybą? Eskizas Anykščių šilelyje: Arvydas, Julija, Audra.

tautos išdaviku! Buvo be galo skaudu dėl tokio nediplomatiško elgesio, juolab kad jau tada buvau aktyviai įsijungęs į lietuvišką veiklą: rašydavau į „Draugą“, „Dirvą“, redagavavau jaunimo skyrių „Pasaulio lietuvyje“, po valandą kas mielą rytą praleisdavau prie „Margučio“ mikrofono, nors pats tuomet „egzistavau“ iš itin kuklių pajamų. Gera, kad ne visi taip galvojo, kaip mūsų konsulė. Su didžiausia nostalgija prisimenu, kaip mane, 16-metį vaikėžą, pirmąsyk besilankantį Vatikane, pats LR diplomatijos šefas Stasys Lozoraitis vyresnysis kartu su savo sūnumi Stasiu jaunesniu juo ragino visais būdais palaikyti tampriausius, kokie tik tada buvo įmanomi, ryšius su okupuota Lietuva. Ir dabar, praėjus beveik pusšimtmečiui metų, puikiai atsimenu jų tartus žodžius: „Lik ištikimu savo Tautos sūnumi!“ Lozoraičius pamilau nuo pirmo susitikimo. Savo pasaulėžiūra jie buvo man labai artimi ir aš buvau tvirtas: joks raudonas slibinas negalėjo pakeisti mano krikščioniškų vertybių. Užbėgdamas įvykiams už akių, turiu pasakyti, kad niekas LTSR sostinėje manęs nejudino ir neverbavo. Taigi, 1977 metų vasarą mano adresas laikinai tapo: Olandų 53/48 – 4, Vilnius, LTSR.

Vilnius užkrėtė paveldo kolekcionavimu

Mūsų kurso vadovas Vilniaus universitete buvo ne koks siaurakaktis „politrukas“, o tikras „memelenderis“, aistringas knygotyrininkas Domas Kaunas. Nors jau tada turėjau namuose kuklų autografuotų knygų rinkinį, parašų kolekcionavimo bacila dar nebuvo „užsikrėtęs“. Manau, kad studijos garbingoje sostinėje, akademinė aplinka ir pažintys su Lietuvos inteligentija stipriai įžiebė manyje manyje meilę ir pagarbą mūsų paveldui. Prisimenu vieną įdomią mūsų kurso išvyką į Turniškes. Ten gyveno rašytoja Halina Korsakienė. Kurso vadovas Domas Kaunas iš anksto ragino mus išigyti jos atsiminimus (tai buvo „deficitinė“ knyga, tačiau jo „blato“ dėka atsirado reikalingas egzempliorių skaičius). Šeiminiškė ne tik maloniai mus priėmė, pavaišino obuolių sultimis ir sūriu, pasidalijo spalvingais prisiminimais, bet ir su malonumu pasirašinėjo kiekvienam savo memuarų knygoje. Neatsimenu, ar tuomet dalyvavo jos dukra Ingrida, tačiau po kokių 15 metų mudu susitikome ir susidraugavome. Garsi dailėtyrininkė Ingrida Korsakaitė niekuomet neatsisakydavo parūpinti reikalingos istorinės medžiagos mano publikacijoms, o progomis padėdavo gauti ir kokių įdomesnių vyresnio amžiaus kultūrininko autografą ir dedikaciją.

Wszystko w Wilnie był koszerny

Universiteto bibliotekoje susipažinau su Retųjų spaudinių skyriaus vedėju Nojumi Feigelmanu. Tuomet rinkoje kaip tik pasirodė jo knyga „Lietuvos inkunabulai“ – su puikiomis spalvotomis iliustracijomis. „Deficitinį“ (tai bene pirmas „tarybinis“ žodis, kurį iškart įsisavinau) albumą įsigijau universiteto knygyne ir, paklauses mūsų kurso vadovo patarimo, nuėjau pas Feigelmaną. Jis, sujaudintas tokio užsieniečio dėmesio jo akademinei studijai, užrašė malonią asmenišką dedikaciją. 1991 m. Feigelmanas imigravo į Izraelį. Ten, pajūrio miestelyje Ashkelon didysis knygotyrininkas gyveno iki pat savo mirties, 2002-ųjų metų.

Tą vasarą Vilniaus universitete ir už jo sienų susipažinau su įvairiais rašytojais ir mokslininkais, tarp jų ir dar iki karo Vilniuje dirbusiu visuomenininku, patriotu, muzikologu Antanu Krutuliu, parengusiu „Muzikos terminų žodyną“. Syki į mūsų pamoką atėjo dainininkė Beatričė Grincevičiūtė, vadinta „Lietuvos lakštingala“. Jos „Žvaigždutė“ (muzika Balio Dvariono, žodžiai – iš Fribourgo laikų pažįstamo Rytų Berlyne gyvenusio žurnalisto Leono Stepanausko), kurią nuolat girdėdavome lietuviškame Čikagos eteryje, nuskambėjo gyvai, auditorijoje. Kokia „elektra“ pasklido tarp senų universiteto mūrų jos apsilan-

Su mažlietuvių poetu Kristijonu Donelaičiu kasryt vos universiteto slekštį peržengusios pasilabindavo Ilona (k.) ir Alberta.

kymo metu, žodžiais sunku išreikšti. Vien dėl to pasimatymo su legendine mūsų „lakštingala“ vertėjo nukakti į LTSR sostinę! Tadien kartu su Beatričė Grincevičiūte mus aplankė ir aktorius Laimonas Noreika. Su juo likimas vėl suvedė po gerokos pertraukos, jau Amerikoje – per Santaros-Šviesos suvažiavimą Valdo Adamkaus Tabor Farm vasarvietėje Sodus, Michigane. Bus daugiau

Nuotraukos iš Sauliaus Briko (Montrealis), Vyto Norvilos (Čikaga), Ričardo Vidučio (Washington, DC) ir Albertos Astra (San Francisco) foto albumų.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

Darius Bliznikas MD SC
Ear, Nose and Throat • Allergy

7110 West 127th st. Ste 210 708-586-2212
Palos Heights IL 60463 www.palosent.com

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
Libertyville: 847-984-2500
www.illinoispain.com

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS–CHIRURGIJA–AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5706 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
963 N. 129th Infantry Dr. #110
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. SIMONA ŽILIŪTĖ
Dantų gydytoja

perėmė dr. Petreikytės kabinetą.
Laukiami ir seni, ir nauji pacientai.
9055 S. Roberts Road,
Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-4055

Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJASKAS

Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS

Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja
11739 Southwest Hwy,
Palos Hts, IL 60463
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. DAIVA BIDVA

Dantų gydytoja
950 York rd. #110
Hinsdale, IL 60521
Tel. 708-485-2828

SKELBIMAI

773-585-9500

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.

318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

DR. DALIA JODWALIS

Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

REMKIME DRAUGO FONDĄ

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

KEPYKLA IR DELIKATESAI

6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

PADEDA ME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Siūlome pigiausias skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2019 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2019 m.
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas

Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

Nekilnojamas turtas

—

Įmonių ir komercinė teisė

—

Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje

—

Atstovavimas teismuose

—

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika
Teisininkas
(312) 938-4909
asiudika@boodlaw.com

Audra P. Karalius
Advokatė
(312) 219-8540
akaralius@boodlaw.com

A. Rimas Domanskis
Advokatas
(312) 540-1075
domanskis@boodlaw.com

Dainius R. Dumbrys
Advokatas
(312) 938-4905
ddumbrys@boodlaw.com

One North Franklin,
Suite 1200
Chicago, IL 60606
Fax: (312) 540 1162
www.boodlaw.com

REAL ESTATE

**FIRST RATE
REAL ESTATE**

4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com

Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

 Patirtis – daugiau nei 35-eri metai

ĮVAIRŪS

Dora šeima, turinti nuosavą namą Oak Lawn apylinkėje, gali priimti 1–2 vyresnio amžiaus žmones gyventi su pilna globa, geru lietuvišku maistu. Arba gali išnuomuoti du kambarius.
Tel. 630-670-8336

Giminaičiai ieško artimųjų – Juozo Žilėno (tėvas – Jonas Žilėnas), gim.1889 m., ir jo brolio Vinco Žilėno, gim.1892 m. Lietuvoje gyveno Vaišnoriškių kaime, Salakų valsčiuje, Zarasų apskrityje. Išvyko į JAV 1913 m. ir gyveno Čikagoje. Artimieji ar ką nors žinantys apie jų vaikus, vaikaičius prašomi kreiptis nurodytais kontaktais. Ieško Juozo ir Vinco sesers sūnus Alfonsas Jackevičius, tel.+370-609-71921; +370-683-94683; el. pastas jagiedrius@gmail.com, tel. JAV 773-592-1736.

PERKA

**BRANGIAI PERKU
GINTARO DIRBINIUS
IR GINTARO GRYNUOLIUS.
tel. 708-603-5494**

ADVOKATAI

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

SIŪLO DARBĄ

ALL STATE ENTERPRISE INC
RUNNING ON THE POWER OF PROMISES KEPT

Family owned business hires **CDL drivers and OOPs**. Friendly and supportive atmosphere, great working conditions, multilingual dispatchers, **good and steady income**. We provide **new and well-maintained trucks and trailers** conveniently located next to the office, parking and our own **truck repair shop**.

We are located in
East Dundee, Illinois on Higgins Rd.
Call office: 224-699-5353 Dan ext. 201,
Ruta **ext. 301** or Alex cell: **773-766-6909**

IEŠKO DARBO

Moteris ieško darbo senelių priežiūroje. Gali būti su pragyvenimu. Skambinkite
773-606-8676.

Sudoku Nr. 146

Į tuščius langelius surašykite skaičius nuo 1 iki 9 taip, kad vienodi skaičiai nesikartotų nei eilutėse, nei stulpeliuose, nei 3X3 kvadratuose.
Sudoku atsakymas – trijų skaitmenų pažymėtuose langeliuose suma.

2					8	1		4
	5	7	3					6
	3		1	9		2		
6	9	2	4	3				
		8				5		
				6	7	9	4	2
		5		7	1		8	
3					4	6	7	
9		6	5					1

+

+

=

7					1		9	4
9	5						8	
				6				
5			4		3			
		3				5		
			9		8			7
				4				
	2						1	9
4	3		6					5

+

+

=

Paremkite DRAUGAS FOUNDATION apsipirkdami

I ŽINGSNIS.
SUSIEKITE SAVO amazon.com PASKYRĄ SU **DRAUGAS FOUNDATION** PELNO NESIEKIANČIA ORGANIZACIJA.
Prijunkite per smile.amazon.com ir paieškoje suveskite **DRAUGAS FOUNDATION**.
Šį veiksmą pakanka atlikti tik vieną kartą!

II ŽINGSNIS.
PAKEISKITE VISAS ŽYMELES (bookmarks) IŠ amazon.com Į smile.amazon.com
KASKART apsipirkdami Amazon internetinėje parduotuvėje įsitikinkite, kad jungiantės per smile.amazon.com, o ne www.amazon.com
Jums jungiantis ir apsiperkant per www.amazon.com, Jūsų parama DRAUGO NEPASIEKS.

Jeigu jau apsipirkote AMAZON internetinėje parduotuvėje jungdamiesi per smile.amazon.com, ir kaip paramos gavėją nurodėte **DRAUGAS FOUNDATION**, perkant kitus kartus, Jūsų parama jau automatiškai pasieks mus.

SUBSCRIBE
Receive BOTH!
ONE YEAR
DRAUGAS NEWS
12 ISSUES
LITHUANIAN HERITAGE
6 ISSUES
\$45 mailed
\$30 internet only

DRAUGAS NEWS
LITHUANIAN WORLD WIDE NEWS IN ENGLISH
My Paper – My Friend
My link to LITHUANIA!
www.draugas.org/news
LITHUANIAN HERITAGE
MAGAZINE IN ENGLISH
A supplement mailed separately

LOS ANGELES
Lietuvių
33 DIENOS

Spalio 5-6, 2019
Šv. Kazimiero Lietuvių Parapijoje
2718 St. George Street
Los Andžele, CA 90027
Vartai atsidaro 11 val. r.

Nuostabi, linksma programa ir šokiai. Atlikėjai iš Lietuvos, Vokietijos, Čikagos, Klivlando, Detroito, Montrealio ir Los Andželo

Lietuviškas maistas, gėrimai, Gintaro papuošalai, suvenyrai, audiniai, meno kūriniai

el. paštas: LTDays2019@outlook.com
805-744-7324
lėjimo kaina ir daugiau informacijos:
www.LTDays.com

Lietuvos jaunių 3x3 krepšinio rinktinėi – auksas

Lietuvos jaunių (iki 18 metų) trijųlių (3x3) krepšinio rinktinė Tbilisyje, Sakartvele, vykusiame Europos čempionate iškovojo aukso medalius ir pasiekė vieną didžiausių šios rūšies krepšinio pergalių šalies istorijoje. Finale lietuviai 21:14 nugalėjo Prancūzijos rinktinę.

Europos jaunių čempionais tapo naudingiausių pirmenybių žaidėju pripažintas Gabrielius Čelka, Adomas Sidarevičius, Aristidas Končius ir Gytis Nemeikša. „Jausmas buvo tiesiog pasakiškas. Patekome į tokią euforiją, kurioje dar nesu buvęs“, – būseną po pergalės prisiminė G. Čelka.

Kvalifikacinėse varžybose lietuviai 16:12 nugalėjo rusus ir 21:8 su triuškinio Vengrijos atletus. Turnyro ketvirtfinalyje mūsų tautiečiai pa-

skutinę sekundę 15:14 nukovė Estijos atstovus. Pusfinalyje 13:10 buvo įveikti ukrainiečiai.

2020-ųjų metų olimpinėse žaidynėse Tokio 3x3 krepšinis bus olimpinė sporto šaka. Komandos treneris Dainius Novickas pasidžiaugė, kad trijųlių krepšinis Lietuvoje sparčiai auga, ir viltys dėl olimpinio kelialapio jau nėra utopija.

Šios savaitės Lietuvos trijųlių krepšiniui buvo tikrai įspūdingos. Europos vyrų čempionate Lietuvos rinktinė (Aurelijus Pukelis, Paulius Beliavičius, Šarūnas Vingelis ir Marijus Užupis) iškovojo bronzos medalius, o iš šių žaidėjų sudaryta Šakių „Gulbės“ komanda savaitgalį šventė pergalę Montrealyje (Kanada) vykusiame pasaulio turo etape, kuriame buvo nugalėta ir pasaulio reitingo lyderė „Novi Sad“ (Serbija) komanda.

Lietuvos jaunių trijųlių (3x3) krepšinio rinktinė – Europos čempionė.

<http://draugokalendarius.org>

BALZEKAS MUSEUM OF LITHUANIAN CULTURE

ANNUAL EXCELLENCE AWARD BANQUET

Honoring Stanley Balzekas, Jr. for his lifetime achievements

Friday, October 11, 2019
6:30 PM
6500 South Pulaski Road
Chicago, Illinois
RSVP at 773-582-6500

KVIEČIAME

PLC Banys šeimos salėje, Lemont, IL

RCA VICTOR
REG. U. S. PAT. OFF. MARCAS REGISTRADAS

Spalio 27 dieną sekmadienį

Pradžia – 12:30 val. p.p. Pietūs ir programa – 1 val. p.p.

SPAUDOS BALIAUS VALSAS
(Press Ball Waltz) (Br. Raila-I. Banko)

Veda – Vilma Kava

Muzikinė programa – Ričardas Sokas

Bilieto kaina – 70 dol.

Tel. 773-585-9500

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmenų turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Polta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Bioned
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4709

Romanian American Network
6201 W. Howard St. 83 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užieiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Bioned 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9170

Ina Stankevičienė
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Amerikos lietuvių legendų įvedimas į National Lithuanian American Hall of Fame

2019

Spalio 5 d., šeštadienį, 6:30 val. v.
Pasaulio lietuvių centre
14911 127th Street
Lemont, IL 60439

Bilietus įsigyti iki rugsėjo 15 d. internetu: eventbrite.com (paieška: Lithuanian American Legends-2019). Kaina-90 dol.
Po rugsėjo 15 d. bilietus bus galima užsisakyti tel. 630-240-3343.

Pietūs, muzika ir šokiai. Veiks nemokamas baras

Knega

Ruta Sepetys

Filmas

Naujos knygos pristatymas

Marija Remienė

Pasaulio Čempionė
Rose Namajunas

A. Jonas Mekas

Oona Mekas

Lauryna Jodko

Atkelta iš 6 psl.

Taip pat labai gražu, kad JAV ateitininkai auga iš kartos į kartą, gyvuoja didelės ateitininkų šeimos. Lietuvoje daugiau atskirai ir skirtingu metu prie organizacijos prisijungusių narių. Vis dėlto patys renginiai, kiek man teko dalyvauti arba girdėti, labai panašūs savo struktūra, vakaro programomis, pramogomis ir rimtosiomis dalimis. O ir visa organizacijos struktūra nežymiai skiriasi tiek JAV, tiek Lietuvoje.

Kokią naują AF sekretoriatui veiklą numatai 2020 m. – Lietuvos Seimo paskelbtais „Ateitininkų metais“?

Naujos veiklos bus ne tik Ateitininkų federacijos sekretoriatui, bet ir valdybai, visiems nariams ir savanoriams. 2020 metai yra gera proga parodyti žmonėms, kas yra ateitininkai, kad visi sužinotų ir liktų kuo mažiau neaiškumo. Todėl pagrindinis tikslas Ateitininkų metais yra įgyvendinti visus savo renginius kokybiškai ir pritraukti kuo daugiau naujų žmonių į juos. Norime būti atvira organizacija visiems, kam patinka ir tinka mūsų ideologija ir principai. Daug dėmesio skirsime ir dalyvavimui visuomeniniuose renginiuose, susijusiuose su Steigiamojo Seimo 100-mečiu, minėsim ir kitus ateitininkų svarbius istorinius momentus, nes per 110 organizacijos gyvavimo metų jų buvo daug ir labai svarbių, todėl norime nepamiršti jų. Liepos 31–rugsėjo 2 dienomis organizuojame šven-

tinį Ateitininkų federacijos kongresą, į kurį kviečiame ateitininkus iš viso pasaulio. Susiburti, prisiminti ir drauge viltingai švęsti.

Kokias bendravimo perspektyvas matai tarp Lietuvos ir užsienyje išsisklaidžiusių ateitininkų?

Aš manau, kad geriausias bendradarbiavimas yra ryšio palaikymas – JAV moksleiviams su Lietuvos moksleiviais, studentams tarpusavyje ir t.t. Organizacija per ilgą laiką išsiugdė savo principus ir bendrą tikslą – visa atnaujinti Kristuje, todėl kiekvienas ateitininkas turi tuo vadovaudamasis veikti vietoje, kurioje gyvena. Kadangi mūsų daug keliose pasaulio vietose, tai bendravimas ir palaikymas yra svarbiausias. Kuopos ir kiti vietiniai gali dalintis idėjomis, organizacijos valdymo organai tartis dėl bendros strategijos ir veiklos gairių, taip priartėjus prie dar panašesnio ir kryptingesnio veikimo. Visuomet galime įgyvendinti tarptautinius projektus, o jiems reikia stiprių ir pasiryžusių dirbti savanorių. Štai kodėl bendravimas ir dvasios palaikymas tokie svarbūs pradedant bendradarbiauti.

Gal dar kuo nors norėtum pasidalinti? Norėčiau visiems ateitininkams palinkėti atrasti savo vaidmenį organizacijoje, nes 110 metų jubiliejus yra gražus įrodymas, kokia stipri jėga yra bendraminčių susibūrimas bendram gerui siekti.

Ačiū už pokalbį.

A † A ANTANAS A. BARTKUS

brangus vyras, tėvas ir senelis, mirė rugsėjo 10 d. Hinsdale ligoninėje.

Gimė 1939 m. kovo 2 d. Tauragėje. Su tėveliais ir broliu paliko tėvynę 1944 metais – traukė link karo sudraskytos Vokietijos. Karui pasibaigus Bartkų šeima gyveno Amerikos zonoje, iš kurios emigravo į Ameriką ir pagaliau Čikagoje susitiko su giminėmis ir draugais.

Antanas baigė St. Ignatius College Prep ir vėliau – Illinois Institute of Technology, įgydamas elektros inžinieriaus laipsnį. Daug metų dirbo inžinerijos skyriaus vedėju Material Service/General Dynamics kompanijoje.

Jis taip pat aktyviai dalyvavo lietuviškoje veikloje. Daug metų buvo „Neries“ krepšinio komandos kapitonas. Buvo Švč. M. Marijos Gimimo parapijos lituanistinės mokyklos prezidentas ir Lietuvių slidininkų klubo pirmininkas. Buvo teniso klubo narys ir visada rėmė Nerijos jūrų skaučių tuntą.

Laisvalaikio mėgo dirbti su mediena ir visada mielai padėdavo šeimai bei draugams. Gyveno pilnas optimizmo ir entuziazmo.

Nuliūdę liko: žmona Dalia; dukros – Lisa Harwood su vyru Peter ir Lara Barber su vyru Robert; anūkės – Tessa, Vija, Gately, Lilia ir Amelia; brolis Al Bartkus su žmona Selma; brolienės – Rasa Dilger su vyru Timothy ir Vida Bartkus-Murray su vyru Charles; krikšto sūnūs – Alex Bartkus ir Peter Dilger; dukterėčios – Andrea Hayes, Alida Coury su vyru Nick ir Karolin Buhrmester su vyru Chris; sūnėnai – Andrew Bartkus su žmona Lauren ir Andy Dilger su žmona Carrie, bei kiti giminės ir draugai.

Kviečiame prisiminti Antano puikų gyvenimą šeštadienį, rugsėjo 14 d., nuo 9 val. r. iki 1 val. p. p. Sullivan Funeral Home, 60 S. Grant St, Hinsdale, IL. Vietoje gėlių prašome paremti:

Lithuanian Scout Assn Nerija
C/O Julie Stankaitis
6910 Waterfall Place
Downers Grove, IL 60516

Lithuanian World Center
14911 127th St
Lemont, IL 60439

Nuliūdę artimieji

Žymenį
„Geriausios laidojimo paslaugos“
DAILY Southtown suteikė

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

PETKUS & SON
FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

draugas.org/mirties

Pasidalinkite nuomone
facebook.

www.facebook.com/draugolaikrastis

PAS MUS IR APLINK MUS

■ Šeštadienį, rugsėjo 28 d., Baltijos jėzuitų plėtros projekto tarybos narys Tadas Birutis kviečia į rytinę paukščių stebėjimo iškylą „Tėvo Saulaičio takais“ (dalyvaus ir t. Antanas Saulaitis!) Lemonto apylinkėse. Norinčius dalyvauti prašome pranešti el. paštu: lithjesuit@hotmail.com arba palikti žinutę tel. 630-243-6234. Smulkesnė informacija bus suteikta užsiregistravusiems

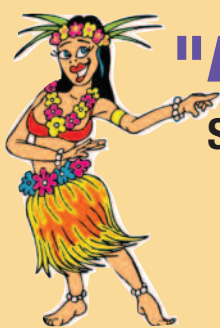
■ Tradiciniai lėšų telkimo „Derliaus pietūs“ – didysis organizacijos „Vaiko vartai į moks-

lą“ renginys – vyks lapkričio 3 d. Pasaulio lietuvių centre Lemonte. Kaip įsigyti bilietus bus paskelbta netrukus.

■ Lietuvių Fondo kasmetinis pokylis vyks lapkričio 2 d. 5:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Muzikinę programą atliks merginų trio „The Peppermint Patties“: Ann Caldwell, Daina Fischer, Laura Smalley. Akompaniatorė – Heidi Joosten. Bilietus užsisakyti: www.lietuviufondas.org arba tel. 630-257-1616.

The Chicago Lithuanian Women's Club

Presents

"A LITHUANIAN LUAU"

Sunday, November 3, 2019, 1-5 pm

LUNCHEON – RAFFLE

POLYNESIAN DANCERS – VENDORS

Palos Country Club - 13100 Southwest Hwy, Orland Park, IL

Cost: \$50 - Reservations: (708) 788-2781 or (708) 925-5209

<http://draugokalendarius.org>

INSURANCE AND FINANCIAL

708-433-7777

Įvairių
rūšių
draudimai!

Notarinės
paslaugos
NEMOKAMAI

Vilma

Virginija

7667 W. 95th St., Suite 207

Hickory Hills, IL 60457

Fax: 708-851-4777

2 YR IRA 2.75%
3 YR IRA 3.00%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org

www.clcu.org

Advokatas

VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street

Chicago, IL 60629

(Skersai gatvę nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100

info@midwaylegal.com

Namams pirkti paskolos

duodamos mažais mėnesiniais

įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.

Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,

2212 West Cermak Road.

Tel. (773) 847-7747

www.draugas.org

Meet #1 New York Times bestselling author

RUTA SEPETYS

on tour for her new novel,

THE FOUNTAINS of SILENCE

Tuesday, October 1 at 6:15 PM - Nashville, TN

Salon@615 at the Nashville Public Library with Parnassus Books

Wednesday, October 2 at 7 PM - Cleveland, OH

Cuyahoga County Public Library with Mac's Backs - Books on Coventry

Thursday, October 3 at 7 PM - Detroit, MI

Barnes & Noble Livonia

Friday, October 4 at 4 PM - Ann Arbor, MI*

The Michigan Theater with The University of Michigan and Nicola's Books

Saturday, October 5 at 6:30 PM - Chicago, IL*

Lithuanian American Hall of Fame Ticketed Dinner Gala

Tuesday, October 8 at 7 PM - Boise, ID

Barnes & Noble Boise

Wednesday, October 9 at 6 PM - Orem, UT

Barnes & Noble Orem

Thursday, October 10 at 7 PM - Palo Alto, CA

Rinconada Library with Linden Tree Books

Tuesday, October 15 at 7 PM - Cincinnati, OH

Joseph-Beth Booksellers

Thursday, October 17 at 7 PM - Washington, D.C.

Cleveland Park Library with Politics & Prose

Friday, October 18 at 7 PM - Greensboro, NC

Barnes & Noble Greensboro

Tuesday, October 22 at 7:30 PM - Dallas, TX

Arts & Letter Live at the Dallas Museum of Art

Wednesday, October 23 at 7 PM - Los Angeles, CA

Barnes & Noble The Grove

Thursday, October 24 at 7 PM - San Diego, CA

La Jolla Country Day School with Warwick's

Friday, October 25 at 7 PM - Houston, TX

Blue Willow Bookshop

Sunday, October 27 - Austin, TX

Texas Book Festival

For event details and registration, visit
www.rutasepetys.com

*Between Shades of Gray events